

MELLE

OUDE BRUSSELSE WEG

ARCHEOLOGIENOTA BUREAUONDERZOEK VERSLAG VAN DE RESULTATEN

Titel: **Archeologienota Melle Oude Brusselse Weg**

Erkend archeoloog: **Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114**

Auteurs: **Bot Bart**

Advies specialisten: /

Wetenschappelijke advisering: /

Projectcode bureauonderzoek: **2022A536**

Locatiegegevens: **Provincie Oost-Vlaanderen, Melle, Brusselsesteenweg 129-133, Oude Brusselse Weg**

Lambertcoördinaten onderzoeksgebied: **xMin, yMin 108739, 189962**

xMax, yMax 108908, 190145

Kadastergegevens: **Provincie Oost-Vlaanderen, Melle, afdeling 2, sectie A, perceelnrs. 187P3, 187L3 (deels), 164L, 164M2, 162X5 (deels)**

Plaats en datum: **Ledeberg, 03/02/2022**

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Bart Bot Archeologie BV.

Bart Bot Archeologie BV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUD

1. Inleiding	3
1.1. Onderzoeksopdracht.....	3
1.2. Wettelijk kader	3
1.3. Randvoorwaarden.....	4
2. Onderzoeksmethode	5
2.1. Motivering	5
2.2. Organisatie	5
3. Kader en aanleiding.....	6
3.1. Topografische situering	6
3.2. Huidige situatie.....	8
3.3. Geplande werken	12
4. Assessmentrapport.....	14
4.1. Landschappelijk situering.....	14
4.2. Geologische situering.....	16
4.3. Bodemkundige situering	19
4.4. Historische schets.....	20
4.5. Historisch kaartmateriaal	22
4.6. Archeologische voorkennis	28
4.6.1. CAI	28
4.6.2. Nota's.....	33
4.7. Verstoringshistoriek/controleboringen	35
5. Synthese	45
5.1. Archeologisch verwachtingspatroon.....	45
5.2. Onderzoeksvragen	45
6. Besluit.....	47
7. Bibliografie.....	48
8. Figurenlijst.....	48

1. INLEIDING

1.1. ONDERZOEKSOPDRACHT

Aanleiding van onderstaand bureauonderzoek vormt een geplande omgevingsaanvraag met betrekking tot het verkavelen van gronden ter hoogte van de Oude Brusselse Weg te Melle (Oost-Vlaanderen). Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een archeologienota waarvan akte genomen is en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie, conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Het archeologisch vooronderzoek betracht vooreerst archeologische artefacten en sites op te sporen binnen de grenzen van het projectgebied. Finaal formuleert het archeologisch vooronderzoek een beargumenteerde inschatting van het potentieel voor kennisvermeerdering van eventueel aanwezige archeologische resten binnen de grenzen van het projectgebied, en hoe hiermee om te gaan in het kader van de planuitvoering.

Een dergelijke inschatting kan gebeuren na het beantwoorden van de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

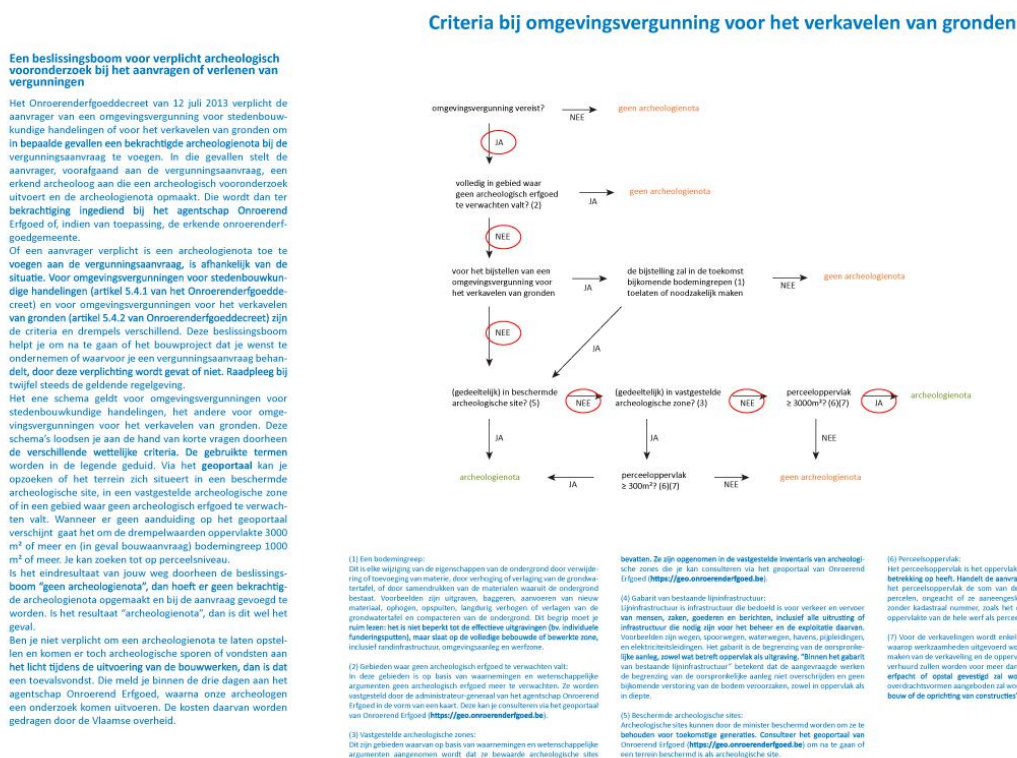
1.2. WETTELIJK KADER

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa **14533m²**. Vandaar

is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen. Het projectgebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten. Het valt noch in een beschermde archeologische site, noch in een vastgestelde archeologische zone.

1.3. RANDVOORWAARDEN

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.



Dit schema heeft betrekking op omgevingsvergunningen voor het verkavelen van gronden. Voor omgevingsvergunningen voor stedenbouwkundige handelingen, zie het andere schema.

Figuur 1 Beslissingsboom m.b.t. het verkavelen van gronden Onroerend Erfgoed. (bron: Onroerend Erfgoed)

2. ONDERZOEKSMETHODE

2.1. MOTIVERING

Doel van het bureauonderzoek is een zo helder mogelijk beeld te vormen van het archeologisch potentieel. Deze drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van het plangebied. Deze archeologische verwachting wordt getoetst en vergeleken met de geplande werken. Op die manier kan een gefundeerde uitspraak gedaan worden of er al dan niet verder archeologisch onderzoek is aangewezen.

2.2. ORGANISATIE

Om de archeologienota op te stellen werden verschillende bronnen geraadpleegd. Informatie over de geplande werken werd aangeleverd door de initiatiefnemer. Zo werden diverse bouwen en funderingsplannen verkregen om een zo duidelijk mogelijk zicht te krijgen op de geplande werken en hun impact.

Om een beeld te kunnen vormen van de fysisch-geografische situatie, een historisch kader te schetsen en bekende archeologische vindplaatsen te kunnen aantonen, werden verschillende bronnen geraadpleegd. Het meeste kaartmateriaal werd teruggevonden via Geopunt¹. Dit is de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie. Daarnaast werd gebruik gemaakt van Cartesius², een databank met kaarten van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief, lokale archieven en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het projectgebied en de ruime omgeving ervan werden de archeologische van de inventaris van agentschap Onroerend Erfgoed³ geraadpleegd. Het kaartmateriaal in deze archeologienota werd opgesteld met QGIS, dit is een vrij en open source geografisch informatiesysteem.

De gebruikte bronnen waren afdoende om een gedegen advies te geven voor een verder archeologisch traject. Bijkomend archiefonderzoek werd, gezien de ligging van de site, niet opportuun geacht.

¹ <https://www.geopunt.be/kaart>

² <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

³ <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

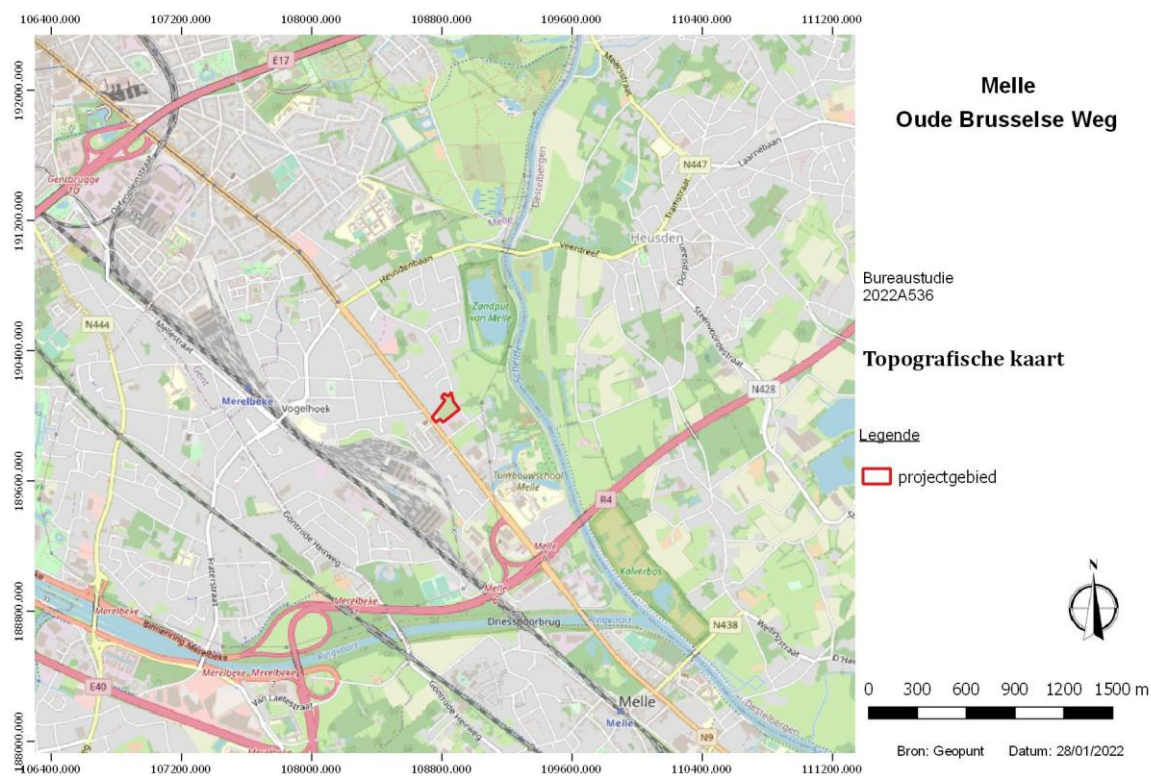
3. KADER EN AANLEIDING

3.1. TOPOGRAFISCHE SITUERING

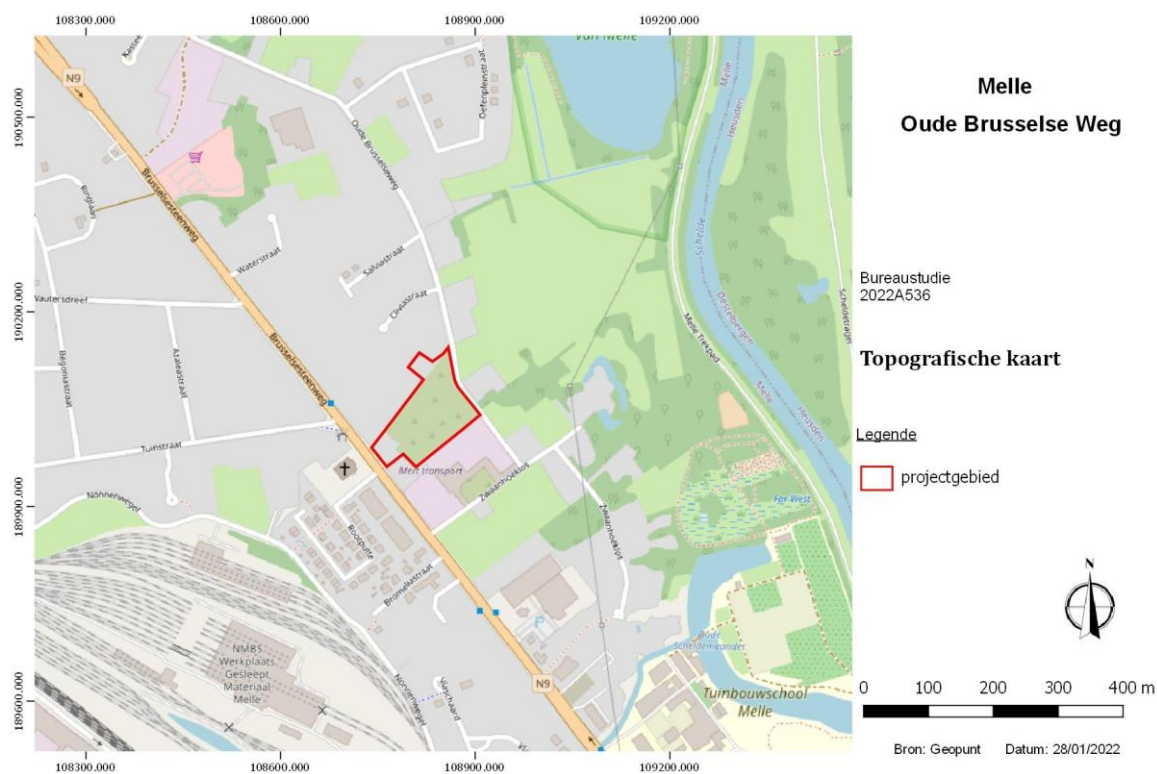
Melle is centraal gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen en maakt deel uit van het arrondissement Gent. De fusiegemeente omvat naast de hoofdgemeente Melle ook nog de deelgemeente Gontrode. Melle grenst in het noorden aan de stad Gent (deelgemeente Gentbrugge), in het noordoosten aan Destelbergen (deelgemeente Heusden), in het zuidoosten aan Wetteren, in het zuiden aan Oosterzele (deelgemeenten Gijzenzele en Landskouter), en in het westen aan Merelbeke (Merelbeke-centrum en deelgemeente Lemberge). Melle heeft zowel stedelijke als landelijke kenmerken. In het noordwesten loopt de stad Gent bijna naadloos over in Melle en in het zuiden leunt de deelgemeente Gontrode nauw aan bij de landelijke regio rond Sint-Lievens-Houtem en Zottegem, de overgangszone naar de Vlaamse Ardennen.

Het plangebied situeert zich aan de noordwestelijke kant ten opzichte van het centrum van Melle, ten westen van Ledeberg en Gentbrugge en de E17. De percelen situeren zich ter hoogte van de Brusselsesteenweg 129-131 (aan de zuidelijke zijde) en de Oude Brusselse Weg (aan de noordelijke zijde).

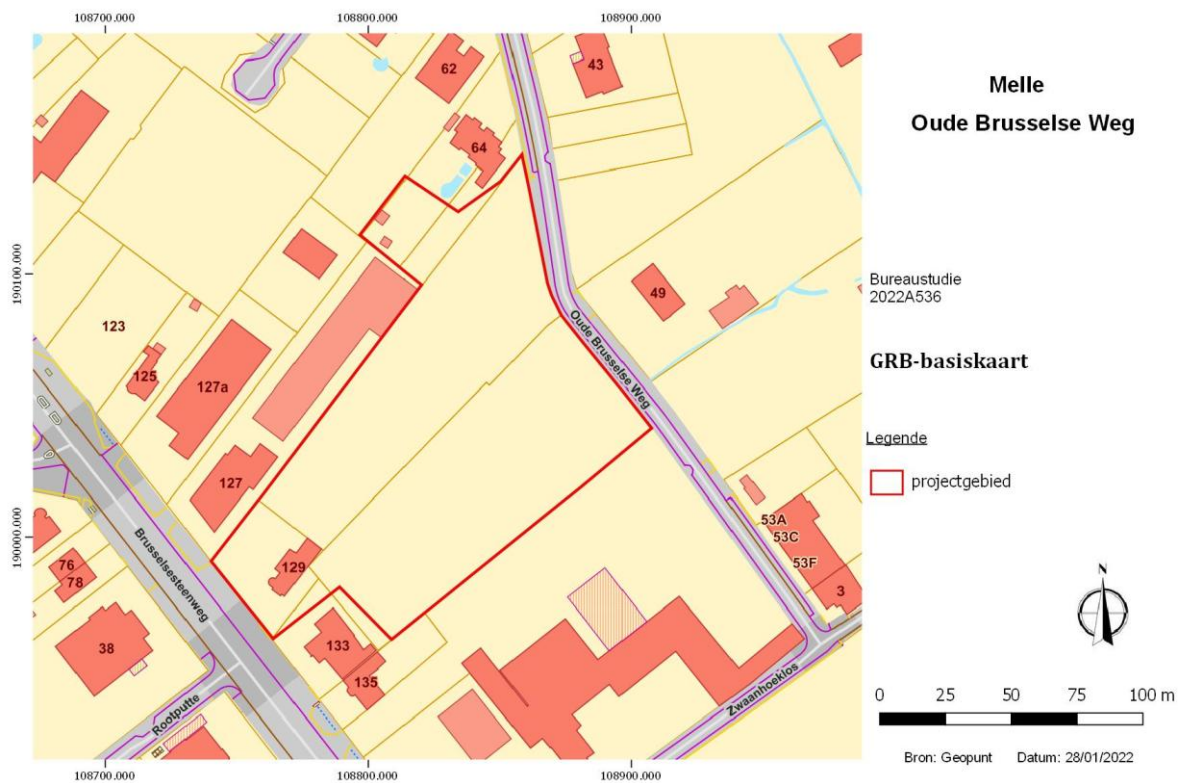
Het projectgebied heeft een oppervlakte van circa 14533m² en is kadastraal terug te vinden onder: Provincie Oost-Vlaanderen, Melle, afdeling 2, sectie A, perceelnrs. 187P3, 187L3 (deels), 164L, 164M2, 162X5 (deels).



Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt, NGI)



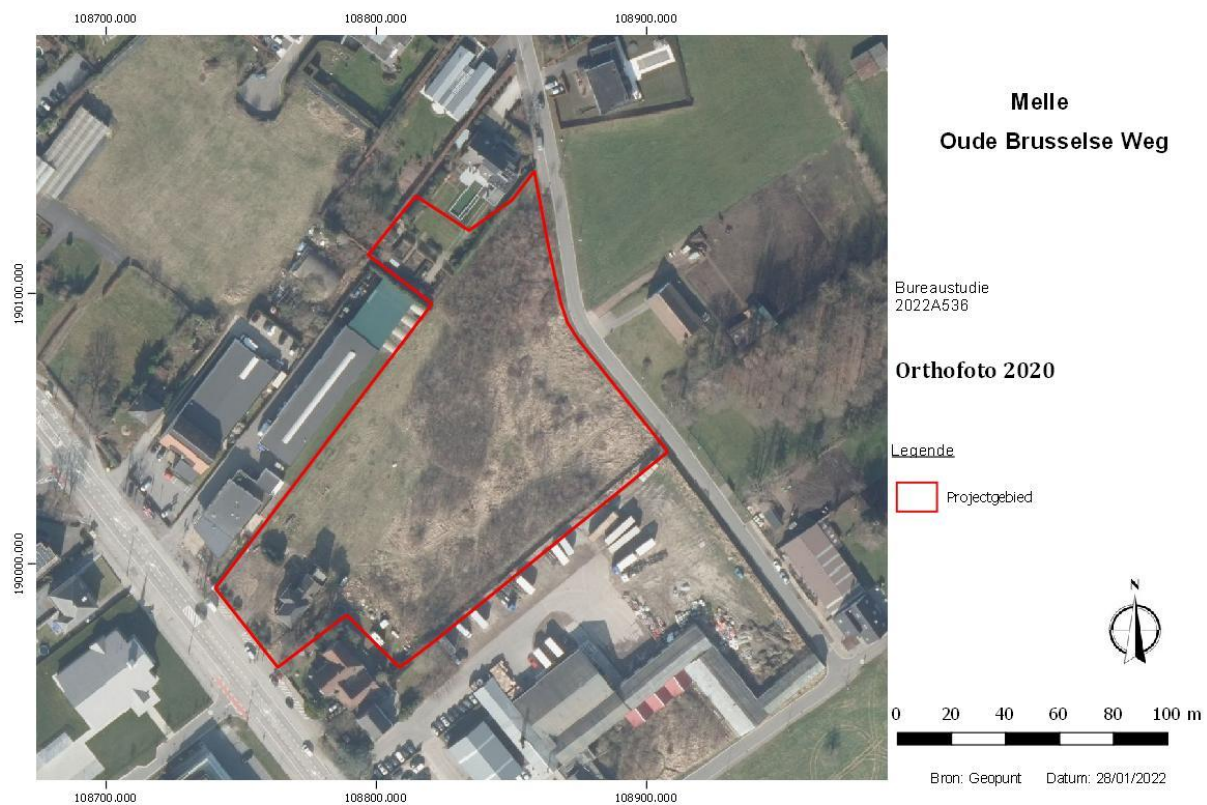
Figuur 3 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt, NGI)



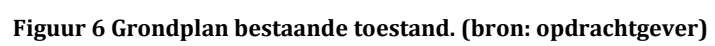
Figuur 4 GRB-basiskaart met aanduiding van het plangebied en betrokken perceelnummers. (Bron: geopunt)

3.2. HUIDIGE SITUATIE

Het overgrote deel van het plangebied bestaat uit braakliggende verwilderde grond met enkele struiken en jonge bomen. Aan de zuidelijke zijde staat een woning (nr. 129) met een footprint van 185m² met een deel verharding en struiken rondom. De uitsprong in het noorden betreft een aangelegde tuin met tuinhuisje.



Figuur 5 Recente orthofoto met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)





Figuur 7 Zicht op het plangebied gezien van de Oude Brusselse Weg.



Figuur 8 Zicht op de woning nr. 129.



Figuur 9 Achterzijde woning.

3.3. GEPLANDE WERKEN

De opdrachtgever wenst het plangebied te verkavelen. In eerste instantie wordt de woning nr. 129 gesloopt. In totaal worden 29 loten verkaveld. Een nieuwe wegenis (met nutsleidingen) wordt aangelegd en zal verbinding maken met de Oude Brusselse Weg. Centraal binnen het plangebied voorziet men een infiltratiebekken en groenzone/speelzone.

De verkaveling zal in twee fasen ontwikkeld worden. Lot 29, de tuin in het noorden van het plangebied, wordt nog niet onmiddellijk ontwikkeld.

- Fase 1 betreft loten 1 t.e.m. 28 (13456m²)
- Fase 2 (892m²) betreft lot 29, de tuinzone van woning nr. 64 in het noorden van het plangebied.

De geplande werken zullen een vrij grote impact hebben op het plangebied: graven fundering/onderkeldering, nutsleidingen, zwaar rollend verkeer,

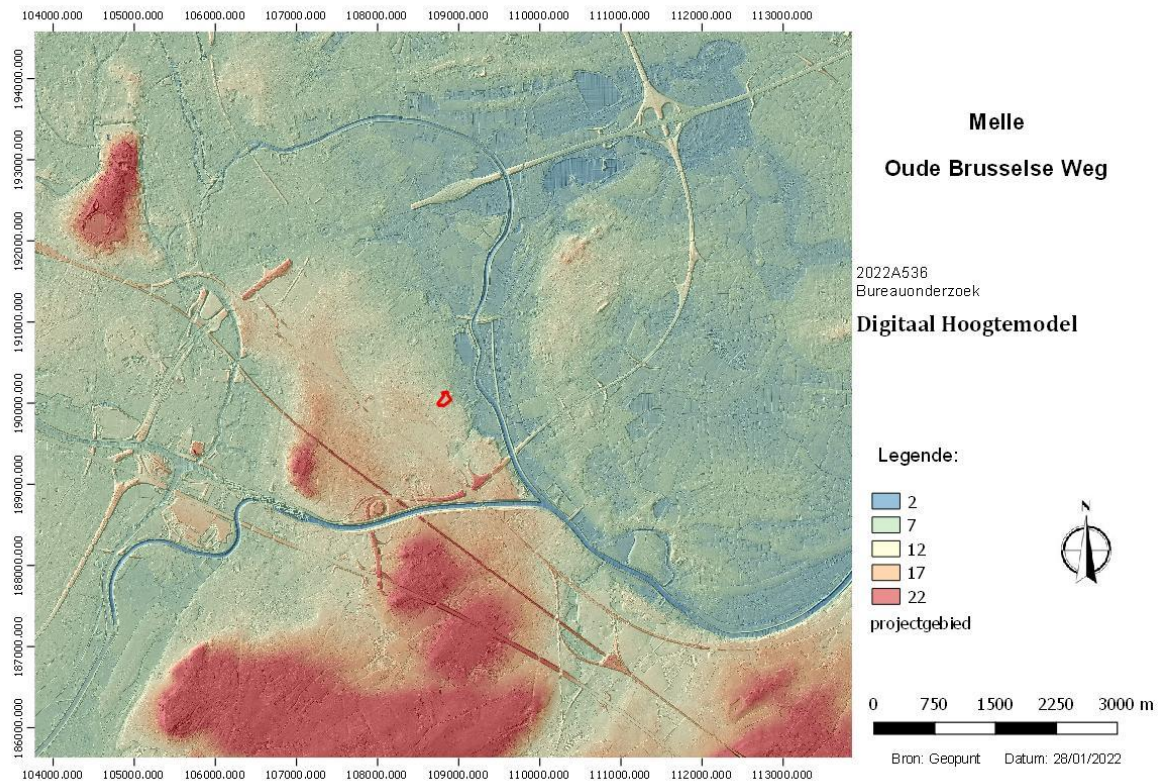
4. ASSESSMENTRAPPORT

4.1. LANDSCHAPPELIJK SITUERING

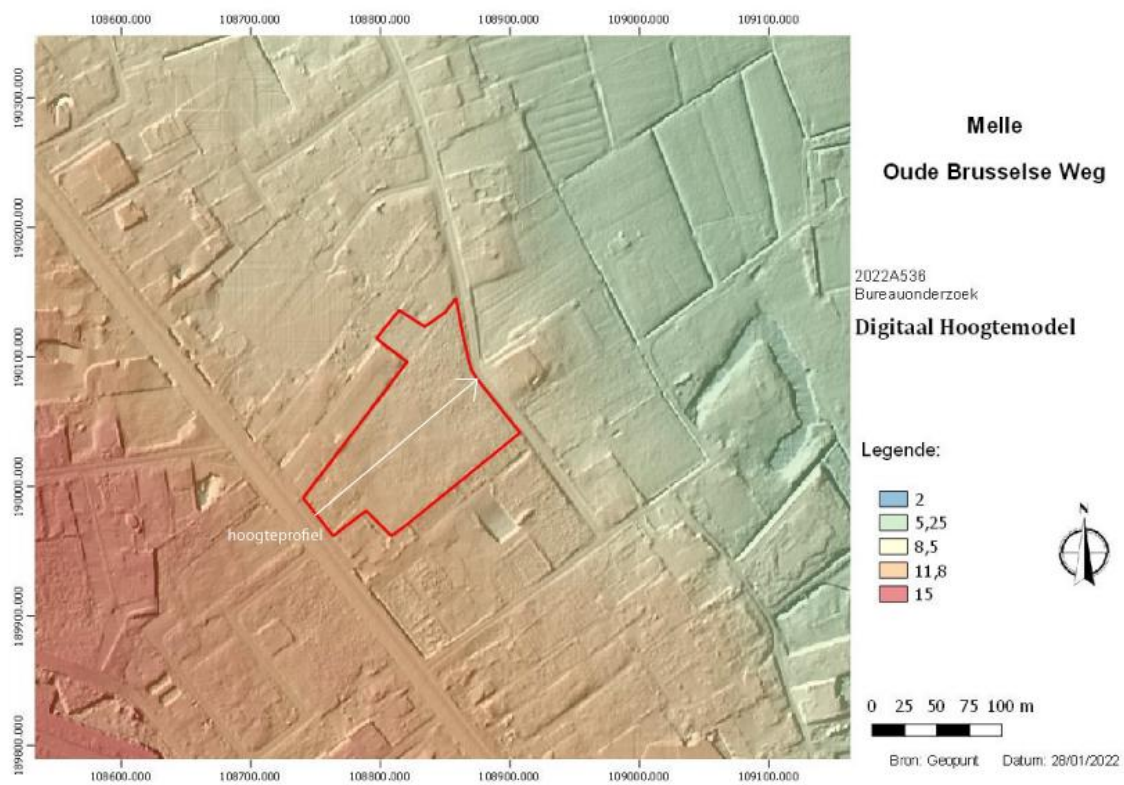
Melle is gelegen aan de rechteroever van de Beneden-Schelde, die een natuurlijke grens vormt met Destelbergen. Het reliëf in de gemeente is vlak in het noorden en zacht golvend naar het zuiden toe. De hoogteligging varieert tussen +5 à +26mTAW, waarbij de alluviale vlakte van de Schelde het laagst gelegen is. De overgang naar de Schelde gebeurt via een sterk uitgesproken steilrand. In Melle bevinden zich twee belangrijke beken: de Gondebeek, die ontspringt op het grondgebied van Oosterzele en daar de naam Molenbeek draagt, en de Vuntebeek die ontspringt op het grondgebied van Melle. Beide beken doorkruisen de gemeente van zuid naar noord en monden uit in de Schelde. Verder kan nog de Ringvaart vernoemd worden, een kanaal dat een halve boog maakt rond de stad Gent en een fysieke barrière vormt tussen de wijk Melle-Vogelhoek en de dorpskern van Melle.

Het plangebied ligt aan de oostelijke zijde van een verhevenheid (dekzandlandschap) die zich ten (noord)westen en ten zuiden situeert. De alluviale vlakte van de Beneden-Schelde situeert zich net ten oosten van ons plangebied. De TAW binnen het plangebied daalt van het zuidwesten naar het noordoosten, van +11,8m TAW naar +9,9m TAW. De Zeeschelde stroomt 385m ten oosten van ons plangebied.

De potentiële bodemerosiekaart is wit gekleurd, d.w.z. dat er geen info voorhanden is. Rondom het plangebied komen gronden voor met een zeer laag en verwaarloosbaar potentieel op erosie.



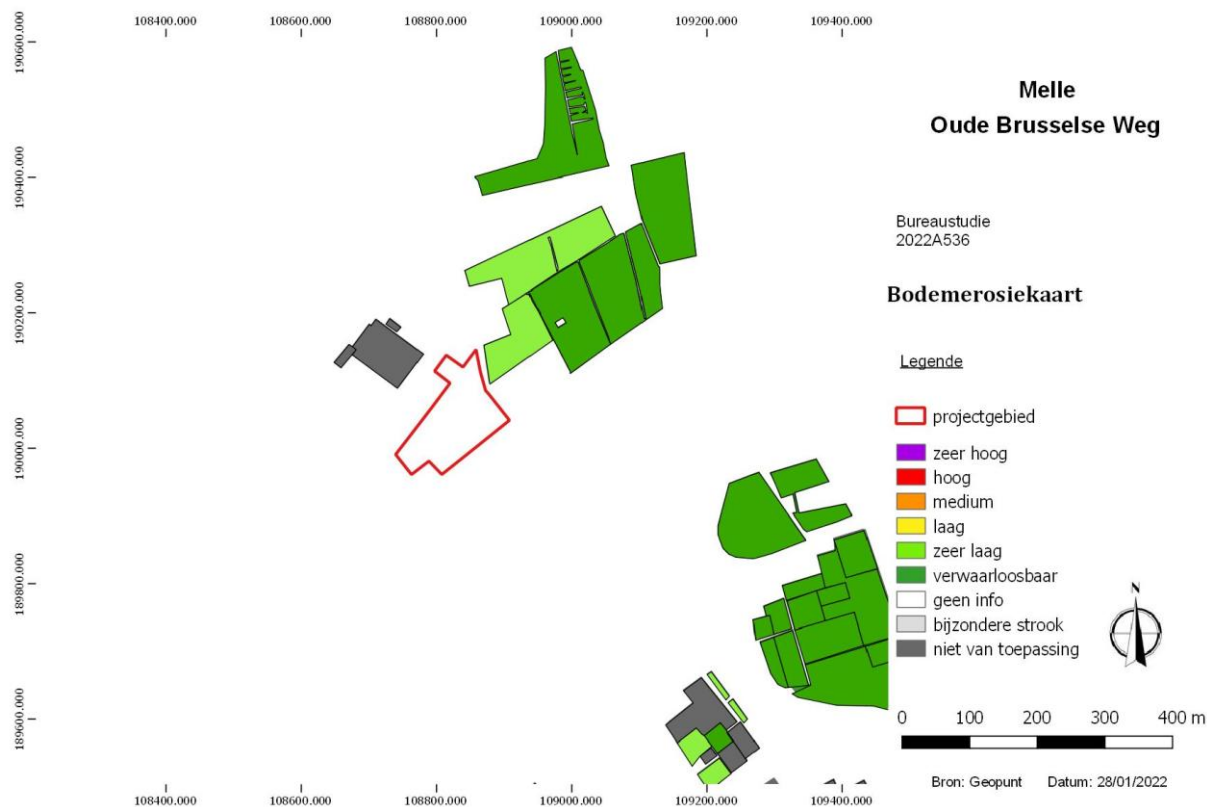
Figuur 11 Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied. (Bron: Informatie Vlaanderen)



Figuur 12 Detail van het digitaal hoogtemodel met hoogteprofielen. (Bron: Informatie Vlaanderen)



Figuur 13 Hoogteprofiel op basis van het digitaal hoogtemodel. (Bron: geopunt)



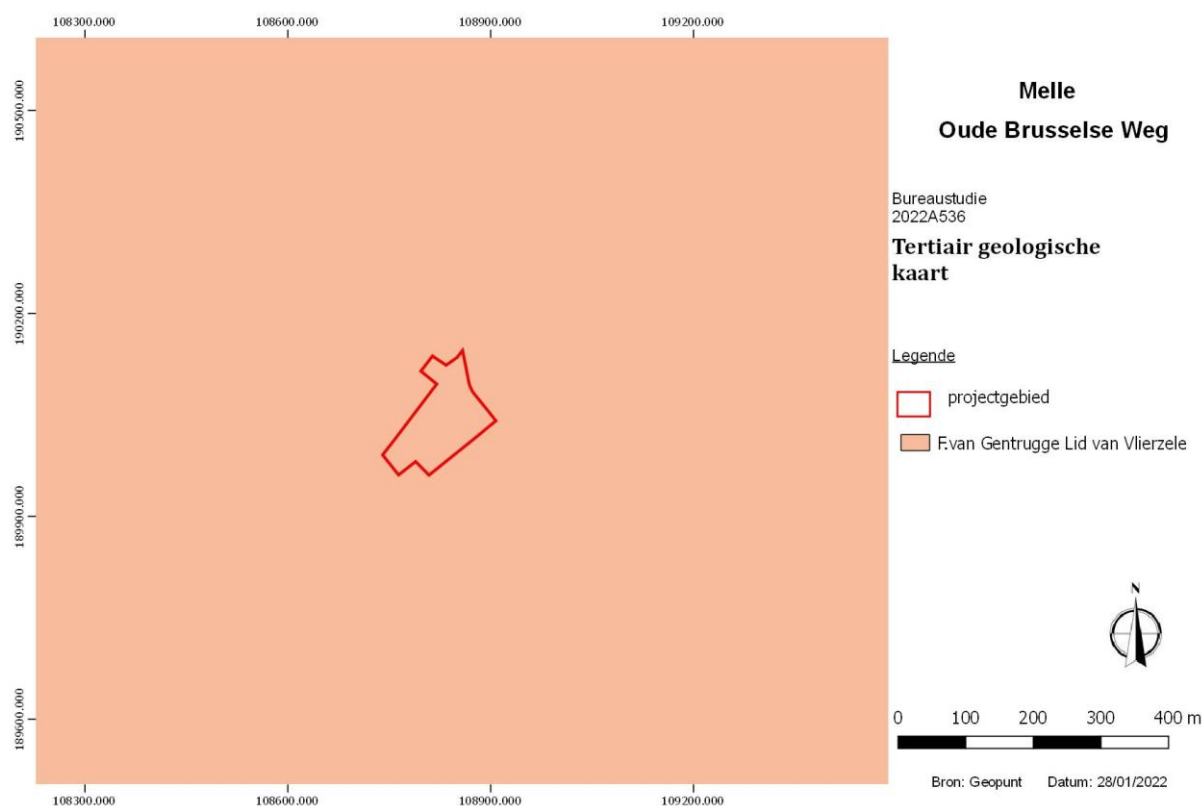
Figuur 14 Potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het projectgebied. (Bron: geopunt, DOV)

4.2. GEOLOGISCHE SITUERING

Het Tertiair is (was) een geologisch tijdvak dat de periodes Paleogeen (66,0-23,03Ma) en Neogeen (23,03-2,58Ma) omvat. Het is al enige tijd geen officieel erkend onderdeel meer van de chronostratigrafie zoals deze wordt vastgesteld door de *International Commission on Stratigraphy*. De benaming wordt echter nog veelvuldig gebruikt en zal ook hier worden toegepast.⁴

⁴ <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale> ICS, 2017

De tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van het Lid van Vlierzele, dit is groen tot grijsgroen zand, soms kleihoudend met plaatselijk zandsteenbankjes.



Figuur 15 Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

Het Tertiair (of liever het Neogeen) wordt gevolgd door de jongste periode in de aardgeschiedenis: het Quartair. Deze periode vangt dus 2.58 miljoen jaar geleden aan en is onderverdeeld in twee tijdvakken: het Pleistoceen en het Holoceen.

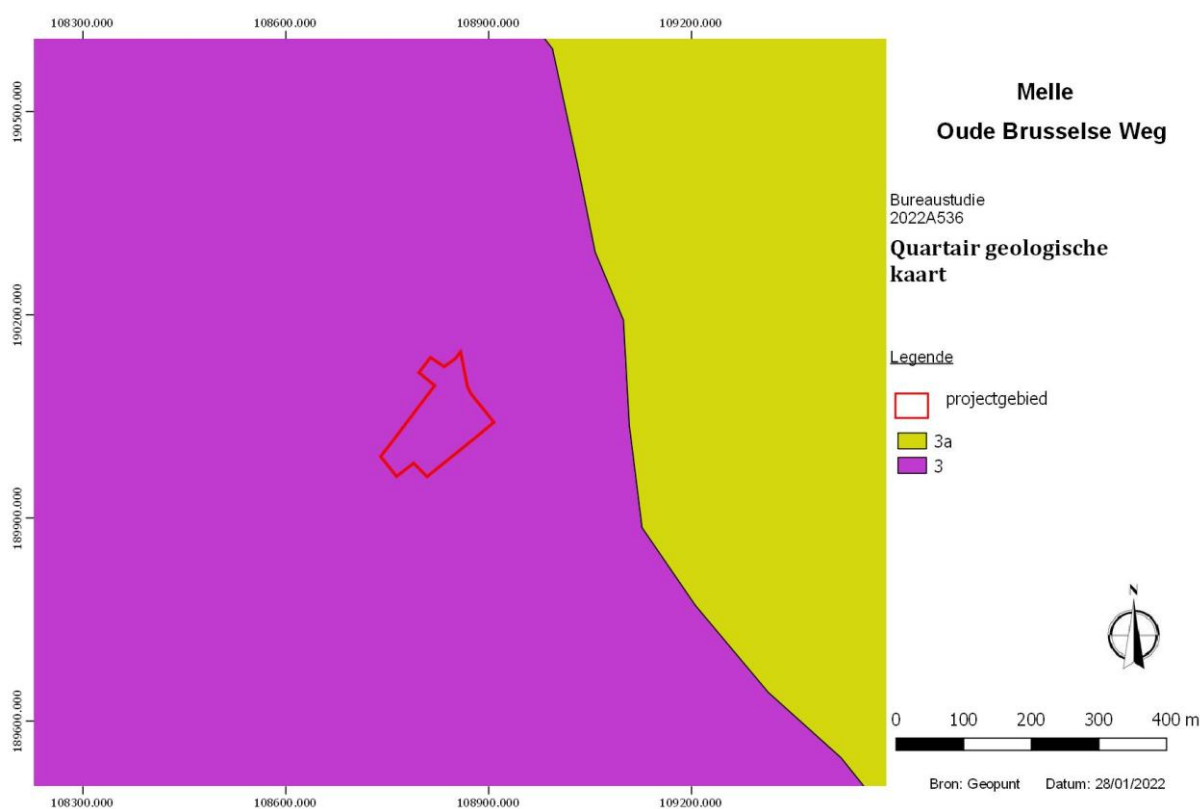
Het Pleistoceen (2.58Ma- 11.7ka) wordt gekenmerkt door grote schommelingen in het klimaat. De (vaak relatief lange) tijden waarin een koud klimaat bestond worden ijstijden (glacialen) genoemd. Tijden waarin het klimaat meer op dat van nu leek worden aangeduid met de term tussenijstijden (interglacialen) aangeduid. Deze grote klimaatschommelingen hadden grote gevolgen en de resultaten daarvan zijn vandaag de dag nog op veel plekken in het landschap te herkennen. Het jongste tijdvak is (vooralsnog) het Holoceen (11.7ka – heden). Dit tijdvak is gekenmerkt door een redelijk warm klimaat en is daarom ook geclassificeerd als een interglaciaal. Met name in het laatste deel van dit tijdvak is de invloed van de mens op de aarde sterk toegenomen, wat voor de geologie grote gevolgen heeft.⁵ De sedimenten van Quartaire ouderdom worden op grote schaal aan het oppervlak aangetroffen en zijn weergegeven op de

⁵ <http://www.stratigraphy.org/index.php/ics-chart-timescale> ICS, 2017

Quartairgeologische kaart volgens het principe van profieltypekartering. Daarbij worden lithologie, genese en (chrono-) stratigrafie aangehouden als de belangrijkste kenmerken waar gronden op worden ingedeeld. De dikte van de Quartaire afzettingen varieert sterk in Vlaanderen, van minder dan een meter tot circa 30 meter.⁶

Het plangebied staat gekarteerd als type 3: het quartair pakket bestaat uit eolische afzettingen van het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) en/of hellingsafzettingen van het Quartair, boven fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan. Het zuidelijke deel staat gekarteerd als 3a: Dit houdt in dat er zich Holocene en/of Tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie bevinden. De opbouw van dit profieltype is als volgt:

- FH: Fluviatiele afzettingen (organochemisch en perimarien inclus), afzettingen van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal (Laat-Weichseliaan)
- Daaronder bevinden zich ELPw, dit zijn eolische afzettingen (zand of silt) van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk vroeg-Holoceen; en/of HQ: hellingsafzettingen van het Quartair.
- daaronder FLPw: fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen)

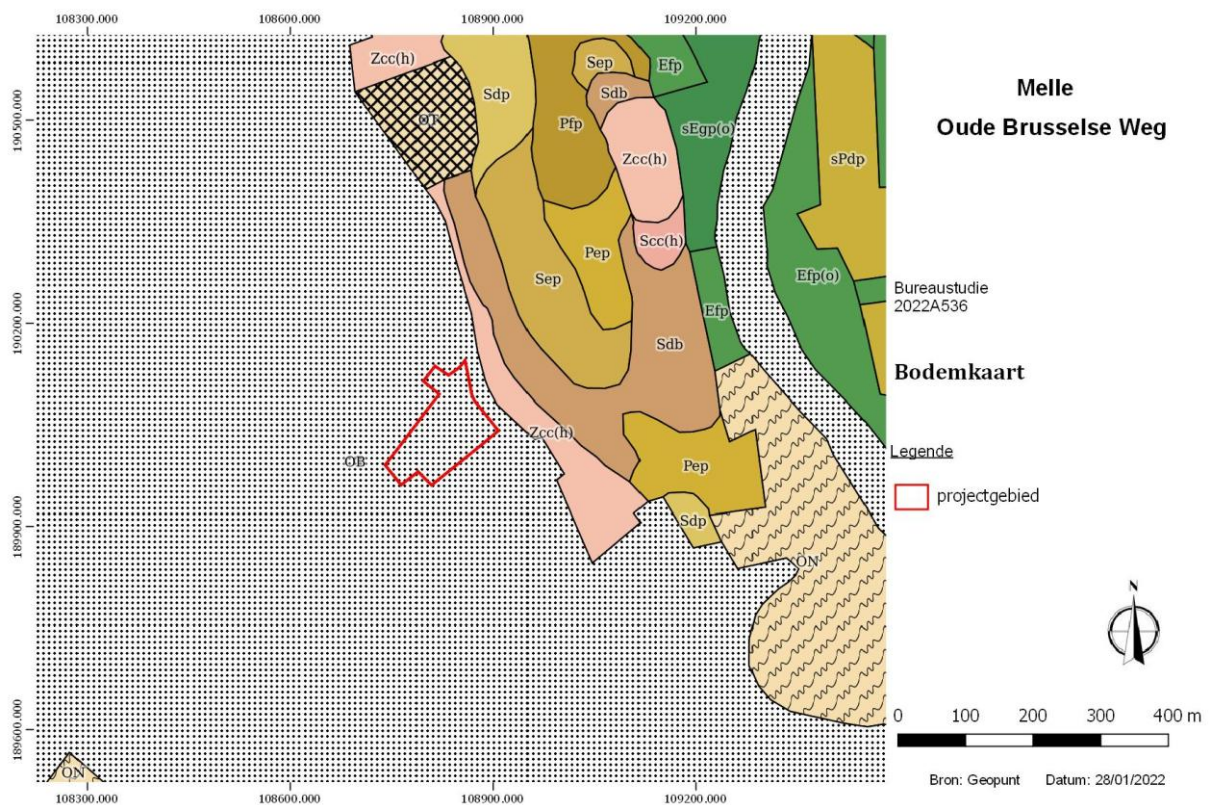


Figuur 16 Quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)

⁶ <https://www.dov.vlaanderen.be/page/quartairgeologische-kaart-150000> DOV, 2019

4.3. BODEMKUNDIGE SITUERING

Het grootste gedeelte van het plangebied ligt binnen **OB**, bebouwde gronden. Net ten oosten bevinden zich **Zcc(h)**-gronden. Dit zijn matig droge zandbodems met sterk verbrokkelde en gevlekte textuur B-horizont. Ook **Sdb** (matig natte lemige zandbodem met textuur B-horizont), **Sep** (natte lemige zandbodem zonder profiel) en **Pep** (natte lichte zandleembodem zonder profiel) komen voor.



Figuur 17 Bodemkaart met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt)

4.4. HISTORISCHE SCHETS⁷

Prehistorische en Romeinse archeologische vondsten tonen aan dat Melle reeds zeer vroeg bewoond was. Aan de Gondebeek werden aanwijzingen gevonden voor het bestaan van een paaldorp uit het Neolithicum. De oudste vermelding als "villa Millinio" gaat terug op bronnen van 830. Deze benaming zou afkomstig zijn van "Melinion", een prehistorische nederzettingsnaam ontstaan uit de persoonsnaam Melinos. In de vroege middeleeuwen had de Gentse Sint-Baafsabdij bezittingen te Melle die echter verloren gingen. De stichting van een parochiekerk toegewijd aan de Heilige Martinus tussen 700 en 800 op een verhevenheid naast de Schelde wordt toegeschreven aan Sint-Baafs. De huidige parochiekerk bevindt zich op dezelfde plaats aan de rand van de dorpskern. Door het huwelijk van Hildegardis van Melle met Rudolf van Schelderode in 1214, hoorde Melle bij het land van Rode in de kasselrij van het land van Aalst. Op het einde van de 14de eeuw ging de heerlijkheid Melle over op het geslacht van Drongen (ook van Kortrijk genaamd). Naar deze familie verkreeg de heerlijkheid en het heerlijk kasteel ook de benaming "Cortrosine". Dit kasteel van de heren van Melle was gelegen aan de Gondebeek en de Geraardsbergse steenweg nabij Gontrode, op een "motte" met brede ringgracht. In de 16de tot 17de eeuw raakte het kasteel vervallen en werd het vervangen door een boerderij. De hoeve verdween en de site werd sterk verstoord door de aanleg in 1904 van de nieuwe spoorlijn Brussel-Oostende. Afgezien van de vroege bewoning omtrent de koutergronden nabij het hof van Cortrosine werden ook elders in Melle aanwijzingen gevonden voor het bestaan van een oude nederzetting, namelijk meer noordwaarts in de wijk Zwaanhoek bij de Schelde, nabij het verdwenen "Goed te Olfene". Deze hoeve wordt in een document uit 964, naast het dorp "Mella" met kerk, vermeld als een bezitting van de Gentse Sint-Pietersabdij. De oorsprong van het woord "Olfne" zou op een prehistorische nederzetting wijzen. In de vroege middeleeuwen zou nabij deze hoeve een woonkern bestaan hebben die nooit tot eigenlijk dorp evolueerde. Melle was één van de vier leenhoven en bezat één van de zeven schepenbanken die de baronie van Rode telde. De vierschaar en baljuw van Melle was tevens bevoegd over Gentbrugge, Gontrode en Landskouter. Te Melle lagen nog enkele andere heerlijkheden geëncloveerd namelijk Ter Loven, Van den Abele en Ten Hove. In 1431 werd naast de Gondebeek aan de Schelde een klooster gesticht van reguliere kanunniken door Lodewijk van Hole. Dit klooster hing af van het kapittel van Windesheim, werd verwoest in de 16de eeuw, maar werd terug heropgebouwd. Na afschaffing door Jozef II werd het omgevormd tot een college dat nog steeds befaamd is. Sinds het vierde kwart van de 19de eeuw is de landbouwbedrijvigheid toegespitst op de sierbloementeel. Naast uitbreiding van de traditionele landelijke nijverheden

⁷ [Melle | Inventaris Onroerend Erfgoed](#) (geraadpleegd op 28/01/2022)

(brouwerij en maalterij) droegen ook diverse andere kleine nijverheden bij tot de economische vooruitgang van de gemeente. Voorts werden eind 19de eeuw verschillende steenbakkerijen opgericht naast de Schelde, was er de vestiging van enkele voornamelijk rijksstations voor landbouw (namelijk het Rijksstation voor Sierplantenveredeling, het Rijkszuivelstation en de Proefhoeve), en kwam er een belangrijk spoorwegvormingsstation op de grens met Merelbeke. Binnen de gemeentegrenzen liggen verscheidene kasteelparken met vijvers en kasteel. Bunkers uit de jaren 1930 aan de grens met Wetteren maken deel uit van de verdedigingslinie ten zuiden van Gent tussen de Schelde (Wetteren) en de Leie (Deinze). Parallel met de Schelde werd een onderdeel van de Romeinse aardeweg Gent-Asse aangelegd, een aftakking van de heirbaan Edingen-Utrecht. Gedeelten van deze oude verbindingsweg bleven in het huidige stratenpatroon bewaard (o.a. Oude Brusselse Weg, Kloosterstraat, Oude Heirbaan). Ongetwijfeld bleef de Schelde gedurende lange tijd de voornaamste verkeersader. Op het grondgebied Melle waren drie "aarden" of aanlegplaatsen voor scheepsvervoer gelegen: een eerste bij "Zwaanhoeklos" tegenover het cisterciënzerinnenklooster Nieuwenbosch (1247-1579) te Heusden, een tweede bij het dorpscentrum waarschijnlijk te situeren bij het vroeger veerpont aan de Pontstraat en een derde nabij Kwatrecht waar verscheidene herbergen, enkele met bijbehorende brouwerij, te vinden waren. De Scheldemeander van Melle Ham werd afgesneden door het graven van een doorsteek in 1766 ter hoogte van het veer aan de Pontstraat, thans gelegen op grondgebied Heusden. In 1882-84 werden de Scheldebochten aan de Zwaanhoek in het noorden van de gemeente afgesneden; in 1899-1903 was er de rechte trekking van de Schelde in het zuiden. De heirweg Gent-Geraardsbergen via Gontrode vormt de grensscheiding tussen Melle en Merelbeke met de straatnaam Gontrode Heirweg. Vanaf de Geraardsbergse steenweg liep ook een verbindingsweg tot het oud Scheldeveer (ter hoogte van de Pontstraat). Naast de Oude Brusselse Weg werd kort voor het Oostenrijks tijdvak begon de brede rechtlijnige Brusselsesteenweg getrokken die de gemeente eveneens over de volledige lengte doorsnijdt. In het dorpscentrum ontwikkelde de steenweg zich tot hoofdstraat. Parallel met de steenweg volgde in de 19de eeuw de aanleg van de spoorlijnen Gent-Mechelen en Gent-Brussel. In de 20ste eeuw werden nog een aantal belangrijke verkeersaders aan de gemeente toegevoegd: de autoweg E40, de ringvaart en de Gentse ringweg R4. De noordelijke wijk "Vogelhoek" sluit morfologisch aan bij Gent (Gentbrugge) en Merelbeke. Het zuidoostelijke einde maakt deel uit van het gehucht Kwatrecht dat in feite bij Wetteren behoort.

4.5. HISTORISCH KAARTMATERIAAL

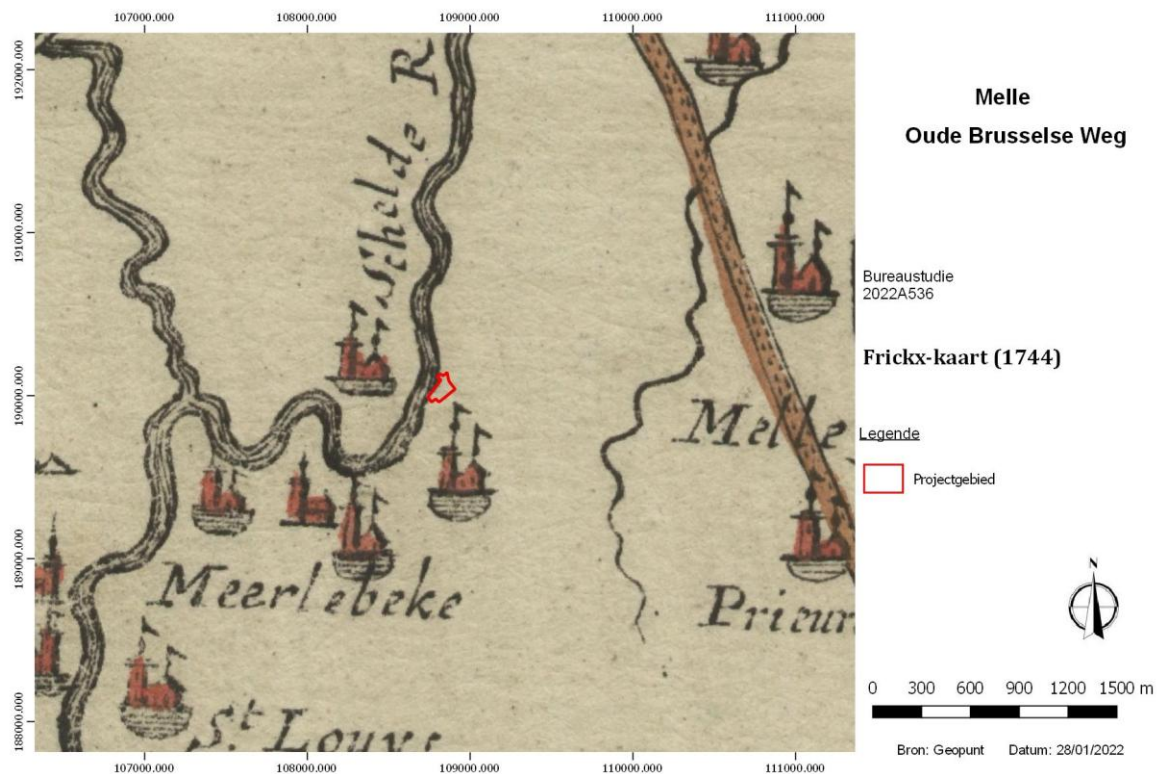
Een eerste kaart die voorhanden is, is de Frickx-kaart uit 1744. Op deze kaart van Frickx is duidelijk te zien dat enkel stadskernen, wegen en belangrijke bouwwerken zoals kerken, kastelen, etc. werden weergegeven. Het ontbreken van bebouwing op deze kaart betekent dus niet per definitie dat er geen gebouwen stonden. Burgerlijke architectuur kreeg op deze kaarten immers zeer weinig aandacht. Het georefereren van dergelijke kaarten is, doordat zij niet schaalvast zijn, vrijwel onmogelijk.

De Villaret-kaart (1745-1748) biedt niet veel info. Het plangebied ligt langs de Brusselsesteenweg maar is voorts onbebouwd.

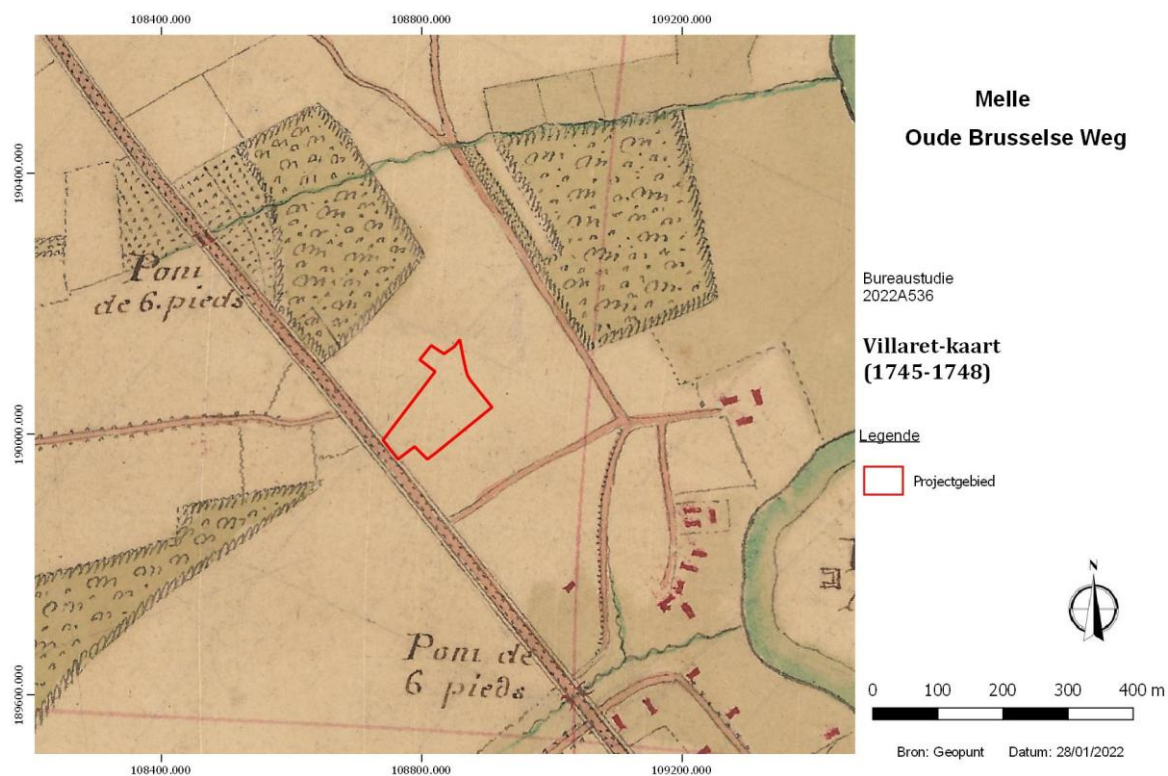
De kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik werd opgesteld tussen 1771 en 1777 door de graaf de Ferraris. Het is een interessant document, omdat alle gebouwen ingemeten werden en ook de omgeving werd vrij waarheidsgetrouw opgetekend (rivieren, grachten, poelen, bossen, hagen, etc.). Er dient wel de kanttekening gemaakt te worden dat deze kaart vooral vanuit een militair standpunt opgetekend werd. De gebieden die in dat kader minder interessant waren, werden minder nauwkeurig ingemeten. Op deze kaart van Ferraris (1777) staat het plangebied afgebeeld als akkerland. De Oude Brusselse Weg staat niet afgebeeld. Ten oosten van ons plangebied bevindt zich een site met walgracht (Cai 159389).

De kadastrale kaarten die tot de Atlas der Buurtwegen werden opgemaakt tussen 1843 en 1845 naar aanleiding van de uitvoering van een wet uit 1841. De bedoeling was een inventaris te maken van alle kleine wegen met openbaar karakter. Op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) wordt geen bebouwing afgebeeld binnen het plangebied. De Popp-kaart (1842-1879) is sterk gelijkaardig aan de Atlas der Buurtwegen, ook de kaart Vandermaelen (1846-1854) biedt geen extra info.

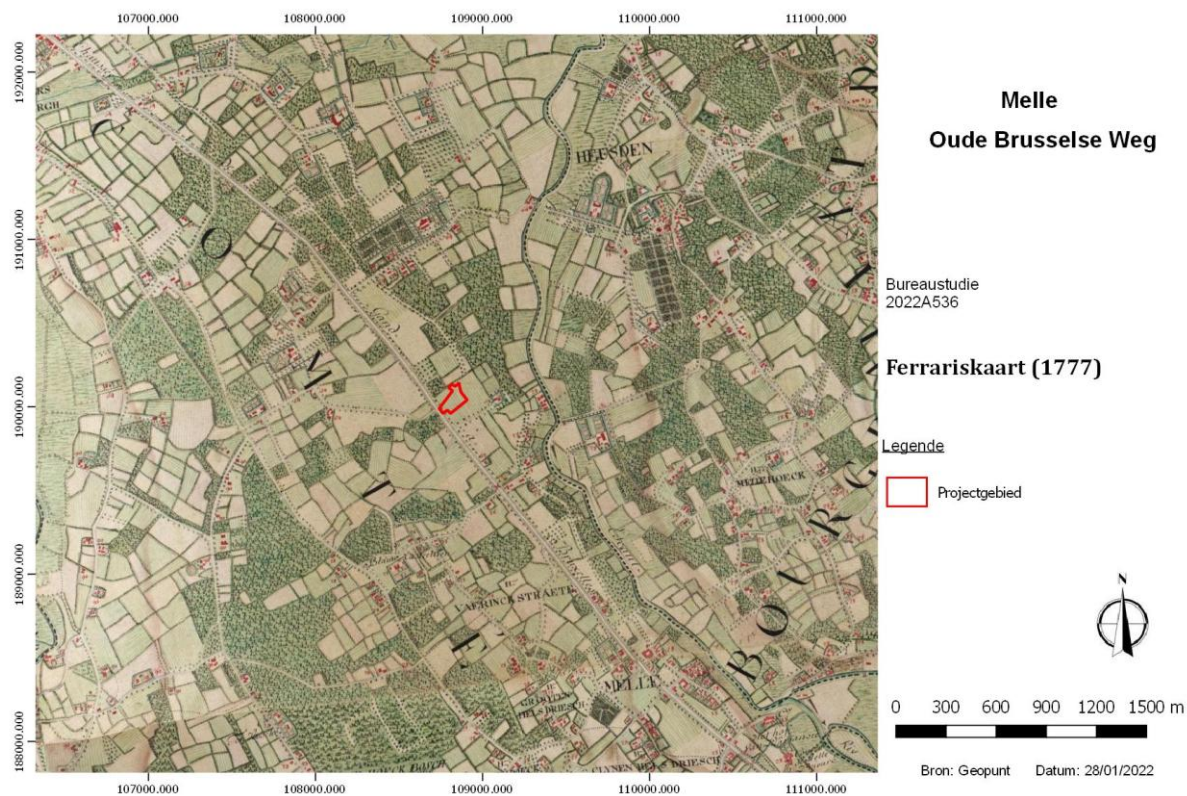
Op de orthofoto van 1971 staan serres/loodsen afgebeeld op quasi het volledige plangebied. Enkel in het zuidwesten staat een woning. Op de orthofoto van 1990 zijn deze serres duidelijker ten zien. Een deel in het noorden is reeds afgebroken. In de loop van de 21^{ste} eeuw (voor 2012) worden de serres/loodsen afgebroken en wordt het terrein braakliggend, uitgezonderd de woningen aan de Brusselsesteenweg..



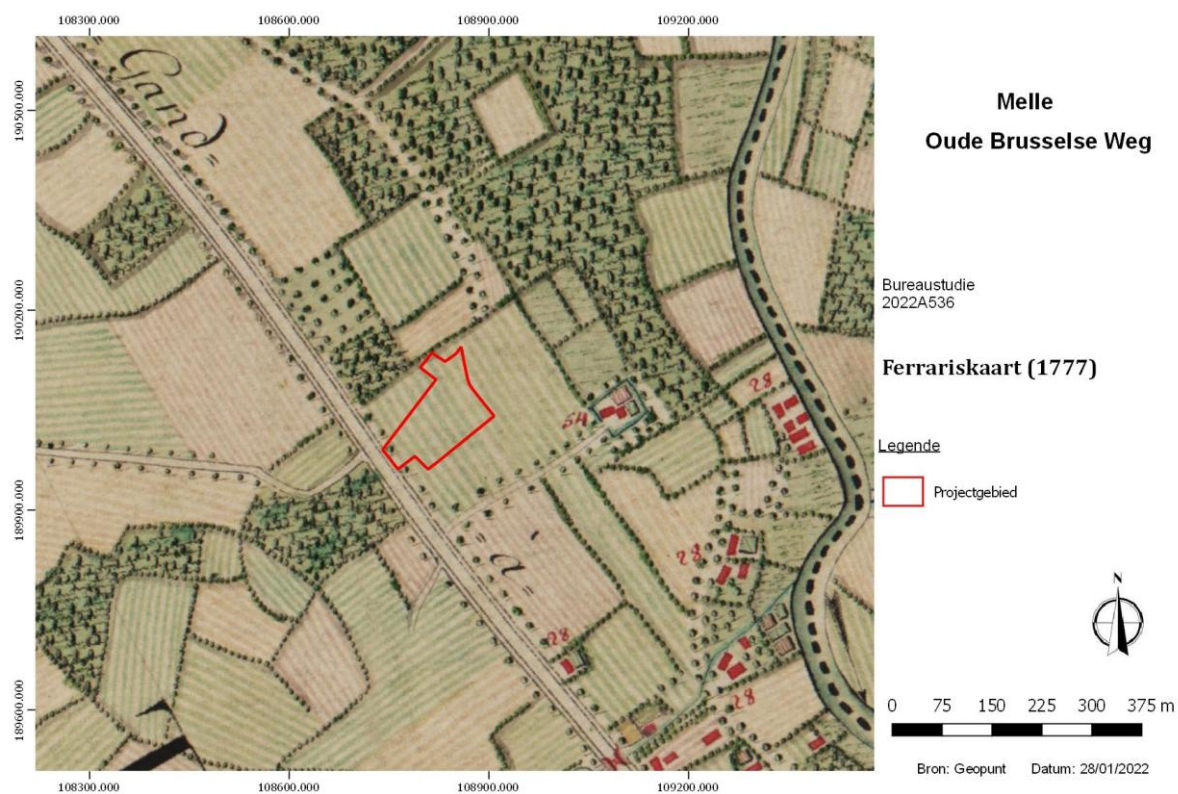
Figuur 18 Frickx-kaart (1744) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)



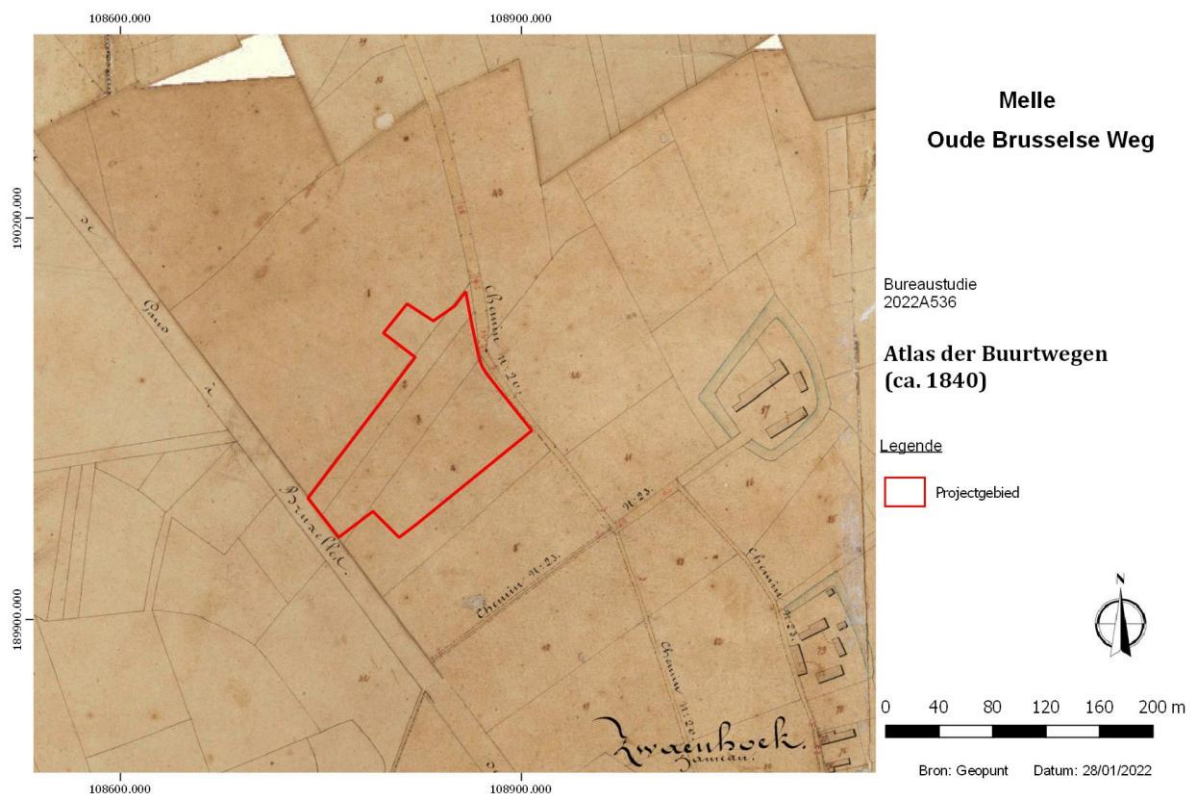
Figuur 19 Villaret-kaart (1745-1748) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt)



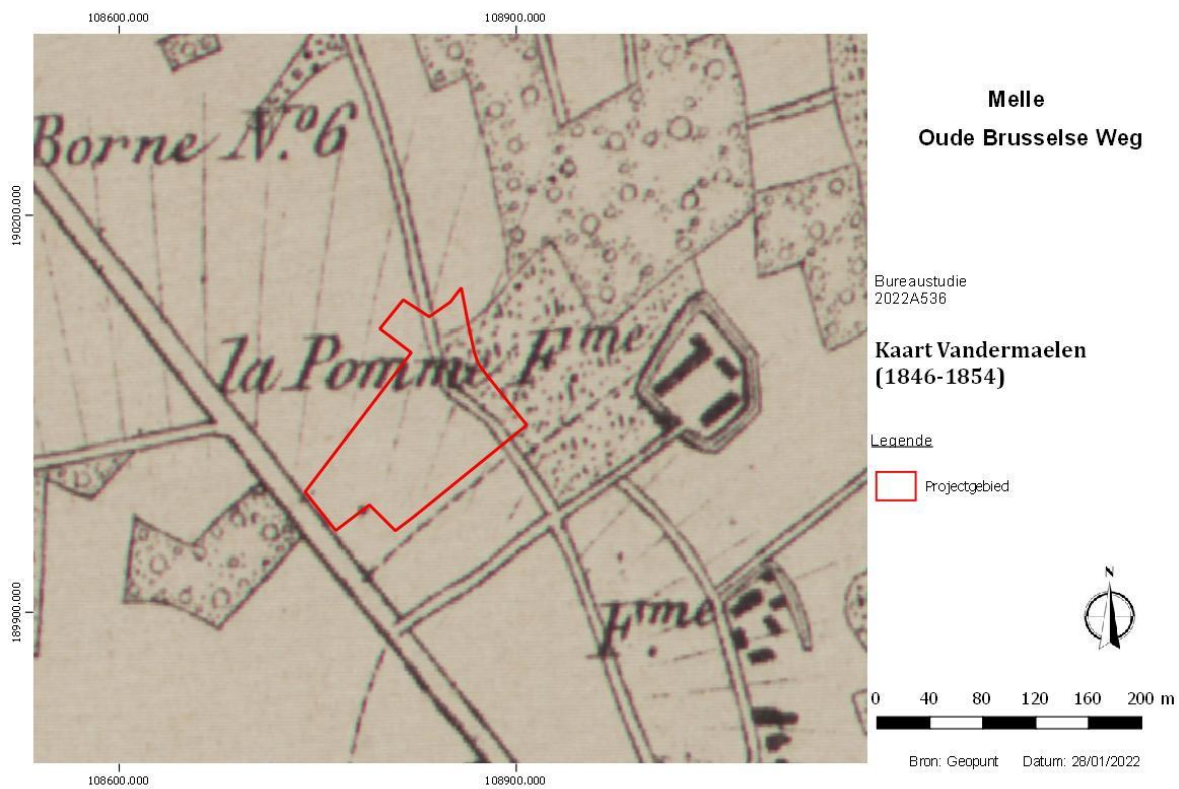
Figuur 20 Ferrariskaart (1777) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)



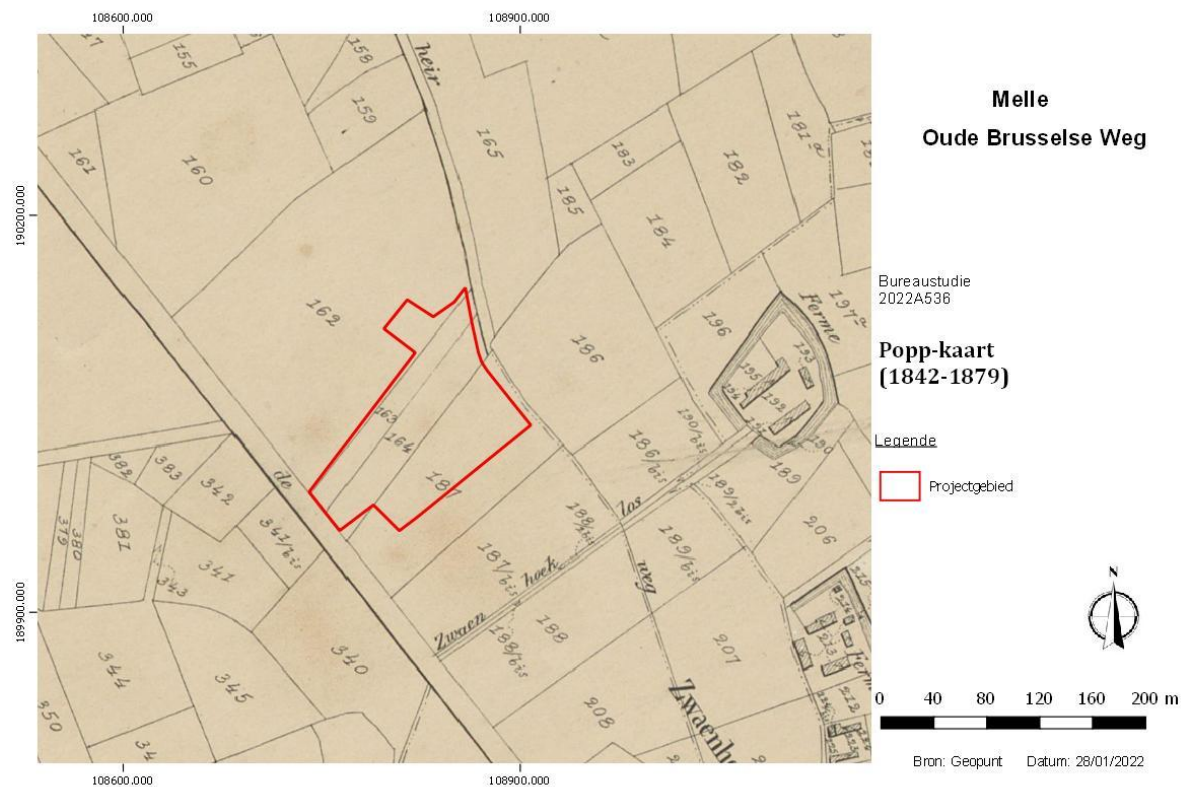
Figuur 21 Ferrariskaart, detail (1777) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)



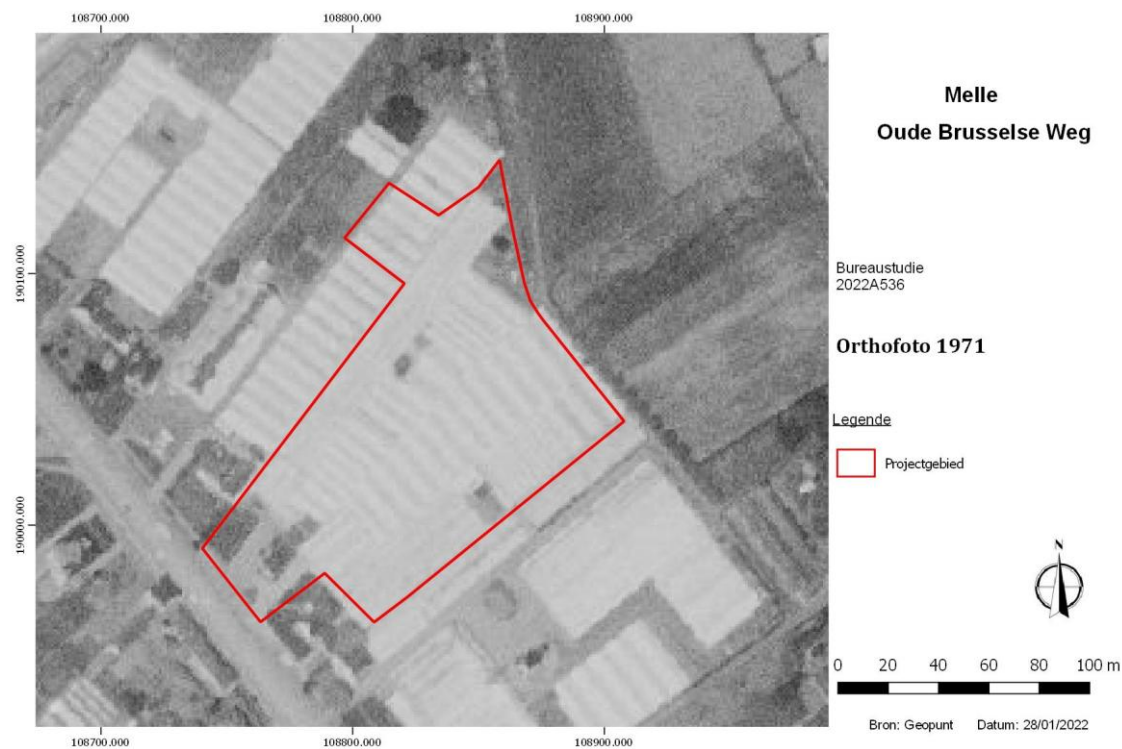
Figuur 22 Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)



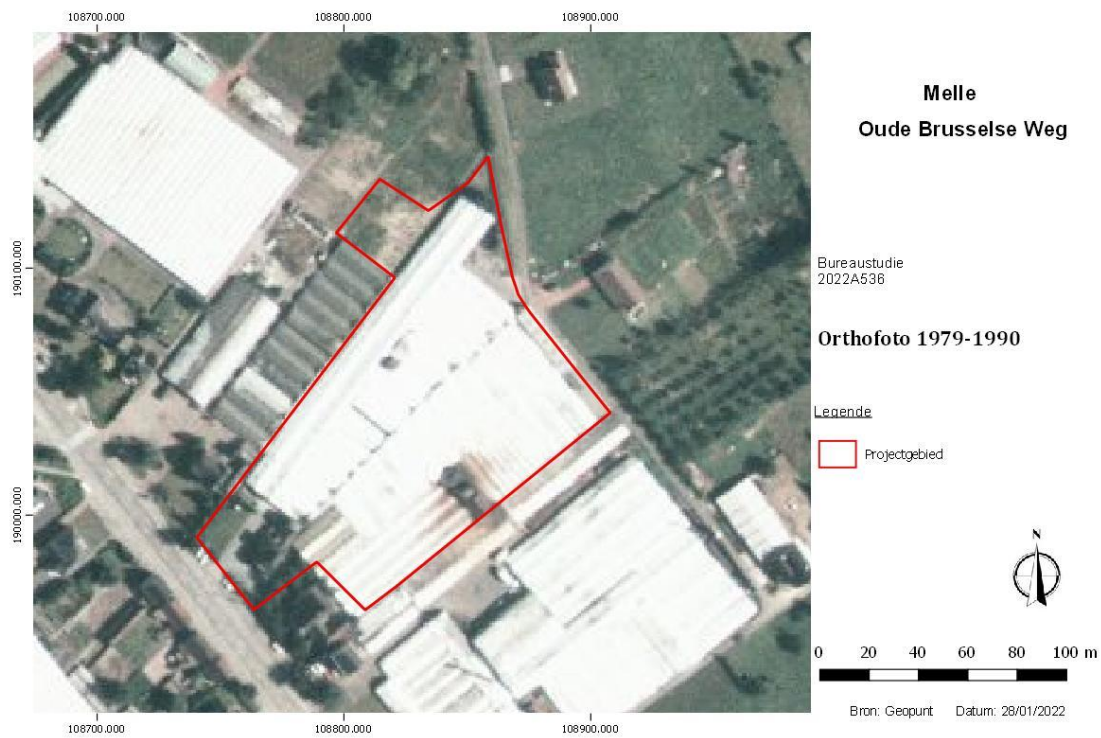
Figuur 23 Kaart Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)



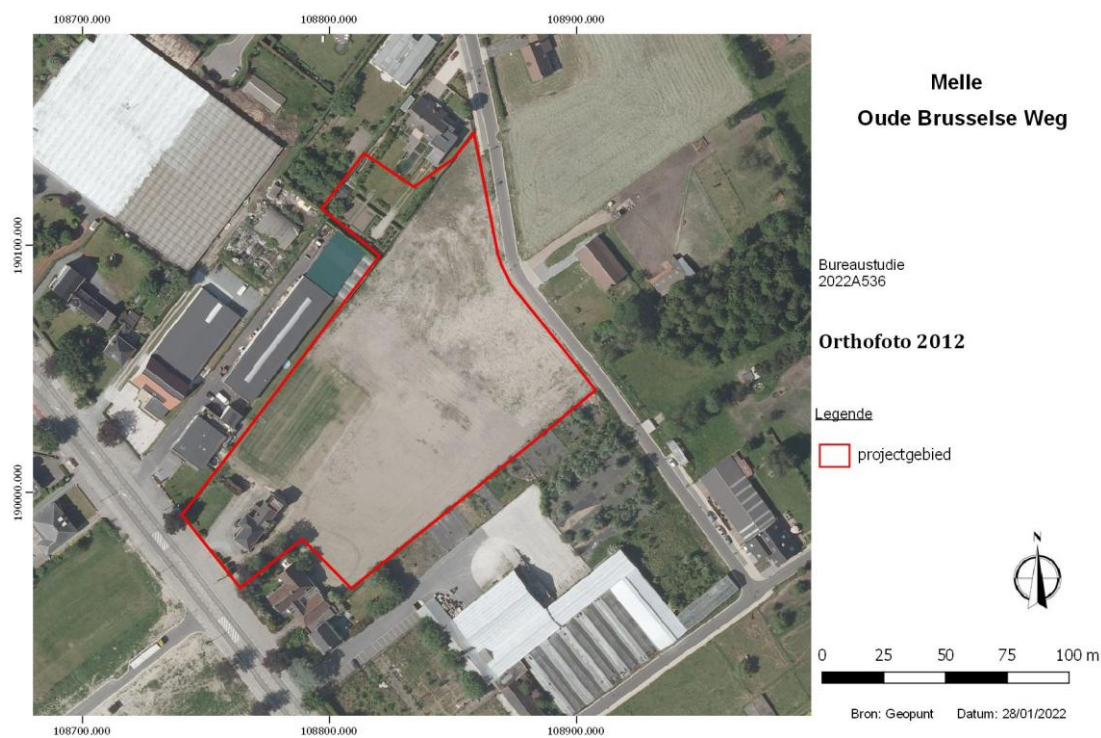
Figuur 24 Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt)



Figuur 25 Orthofoto uit 1971. (bron: geopunt)



Figuur 26 Orthofoto uit 1990. (bron: geopunt)



Figuur 27 Orthofoto uit 2012. (bron: geopunt)

4.6. ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

4.6.1. CAI

Binnen de contouren van het plangebied zijn geen archeologische waarden gekend. Één kilometer ten noorden ervan werd in 2012 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij kwamen resten van 19de-eeuwse landindeling aan het licht (CAI 163479). Iets meer naar het oosten toe werden bij een proefsleuvenonderzoek in 2013 bewoningssporen uit de late ijzertijd aangesneden (CAI 211495). Verder geeft het kaartbeeld van de CAI menig gekende vindplaatsen en indicatoren weer. Enerzijds betreft het materiaal gerecupereerd bij veldprospecties uit de steentijden naar aanleiding van een licentiaatsverhandeling, romeinse periode en middeleeuwen en anderzijds zijn menig laatmiddeleeuwse hoeves en andere structuren gekend op basis van cartografische gegevens.

Archeologische vindplaatsen

Cai 63479	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter 19e eeuw: greppel en grachtstructuren Bron: <i>Bruyninckx T. 2012: Archeologische Prospectie Gentbrugge Weverbosdreef (prov. Oost-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove Afdeling Archeologie rapport 2012/12, Ingelmunster.</i>
Cai 31353	Opgraving (1975); NK: 150 meter Romeinse tijd: enkele scherven, o.a. bordfragmenten van Pompejaans-rood aardewerk, fragment terra nigra met ingekraste tekens Late middeleeuwen: afvalput - Hh. 1: afvalput met vooral grijs aardewerk - materiaal uit Hh. 2: sterk afgesleten breukvlakken van de scherven (vooral kruiken en kannetjes) - materiaal uit Hh. 3: afvalput met vooral kruiken en kannen (aantal volledige voorwerpen) Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectie-analyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent.</i>
Cai 32579	Opgraving (1972); NK: 150 meter Late middeleeuwen: cisterciënzerabdij – vlakgraf (- 3 gedeeltelijk vernielde grafkelders en 4 niet nader onderzochte kelders - verschillend baksteenformaat - 20-tal skeletten gelokaliseerd: W-O georiënteerd - verschillende kisten waarvan drie met ijzeren hoekbeslagen - ten zuiden van de begraafplaats: enkele

	funderingen - graven in kloosterkerk of de eigenlijke begraafplaats of in de pandgangen? (sterk verstoord) Bron: <i>Desmet G. 1977, In de kijker. "Opgravingen naar de verdwenen Nieuwenbosabdij", in: Stadsarcheologie 1/1, pp. 40-41</i>
Cai211491	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 meter Nieuwste tijd: kuilen, mogelijk in functie van kleiwinning voor baksteenproductie Bron: <i>Krekelbergh N., Demoen D. 2013: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, bureauonderzoek en paleolandschappelijke boringen Gentbrugge, Gentbrugse meersen, BAAC Vlaanderen rapport 82, Gent.</i>
Cai211494	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 meter Metaaltijden: enkele scherven handgevormd aardewerk Onbepaald: greppel
211495	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 meter Late ijzertijd: paalkuilen die een plattegrond vormen, en greppel, geassocieerd met handgevormd aardewerk. Nieuwste tijd: kuilen met baksteenafval Bron: <i>Krekelbergh N., Demoen D. 2013: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem, bureauonderzoek en paleolandschappelijke boringen Gentbrugge, Gentbrugse meersen, BAAC Vlaanderen rapport 82, Gent.</i>
Cai211500	Mechanische prospectie (2013); NK: 15 meter Midden-Romeinse tijd: grote kuil met aardewerk – brandrestengraven – spieker Bron: <i>Woltinge I., Janssens N., Vanden Borre J. 2013: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Gentbrugge, Koningsdonkstraat, BAAC Vlaanderen rapport 109, Gent.</i>

Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

Cai 31284	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: molen
Cai 31297	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 32568	Indicator cartografie; NK: 150 meter Onbepaald: kasteel Klaverke
Cai 32573	Indicator cartografie; NK: 150 meter

	Onbepaald: 't Spaans hof
Cai 32575	Indicator cartografie; NK: 150 meter Volle middeleeuwen: kerk
Cai 32580	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 32582	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 32583	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 32950	Indicator cartografie; NK: 150 meter Onbepaald: kasteel Villain
Cai 32951	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: kasteel Coninxdonk
Cai151280	Indicator cartografie; NK: 15 meter Nieuwe tijd (17de eeuw): site met walgracht
Cai151281	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: Braemkasteel
Cai151282	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 151300	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: verzorgingsgebouw - gasthuis
Cai 151301	Indicator cartografie; NK: 15 meter Nieuwe tijd (17de eeuw): site met walgracht
Cai 151302	Indicator cartografie; NK: 150 meter 16e eeuw: site met walgracht
Cai 151309	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: versterkt kasteel - Op de kaart van Horenbault wordt een vierkante walsite afgebeeld. Aan de binnenkant staan twee gebouwen langs de gracht. Aan de noordzijde is een poort te zien. De site staat op de kaart van Ferraris vermeld als het (Blauw Casteelken'. Het is op dat moment reeds sterk verbouwd. De site is nog steeds een kasteeldomein. <i>Bron: Charles L., Laleman M.-C., Lievois D. & Steurbaut P. 2008, Van walsites en speelhoven. Het vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619), Gent.</i>
Cai 151311	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

	Bron: <i>Charles L., Laleman M.-C., Lievois D. & Steurbaut P. 2008, Van walsites en speelhoven. Het vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619), Gent.</i>
Cai 159380	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: kasteel of site met walgracht
Cai 159381	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: versterkt kasteel
Cai 159389	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: Site met walgracht aangegeven op Ferrariskaart. Huidige toestand: walgracht nog deels bewaard.
Cai 159390	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
Cai 159391	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

Veldprospecties

Cai 31268	Veldprospectie (1991); NK: 250 meter Steentijd: lithisch materiaal Late middeleeuwen: aardewerk Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectie-analyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent</i>
Cai 31280	Veldprospectie; NK: 150 meter 17de eeuw: alleenstaande site - Oorspronkelijk een buitenplaats met min of meer vierkante omgrachting op de wijk Ganzendries. In 1900 werd het kasteel vergroot en liet de eigenaar een gedeelte van de walgrachten dempen. Ca. 1935 werd een vleugel van het kasteel afgebroken en volgden verbouwingswerken die het huidig uitzicht nog steeds bepalen. Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectie-analyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent.</i>
Cai 32577	Veldprospectie (1990); NK: 150 meter Late middeleeuwen: site met walgracht 17e eeuw: lusthof Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectie-analyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent.</i>
Cai 32578	Veldprospectie (1990); NK: 150 meter Middeleeuwen: site met walgracht - Voormalige pachthoeve van het

	Cisterciënzerinnenklooster Nieuwenbosch te Gent. Onderdeel van een historisch belangrijke kloostersite binnen een Scheldebocht. Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectie-analyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent.</i>
--	--

Metaaldetectie

Cai218536	Metaaldetectie; NK: 15 meter Nieuwe tijd: metaal
-----------	--

Toevalsvondst

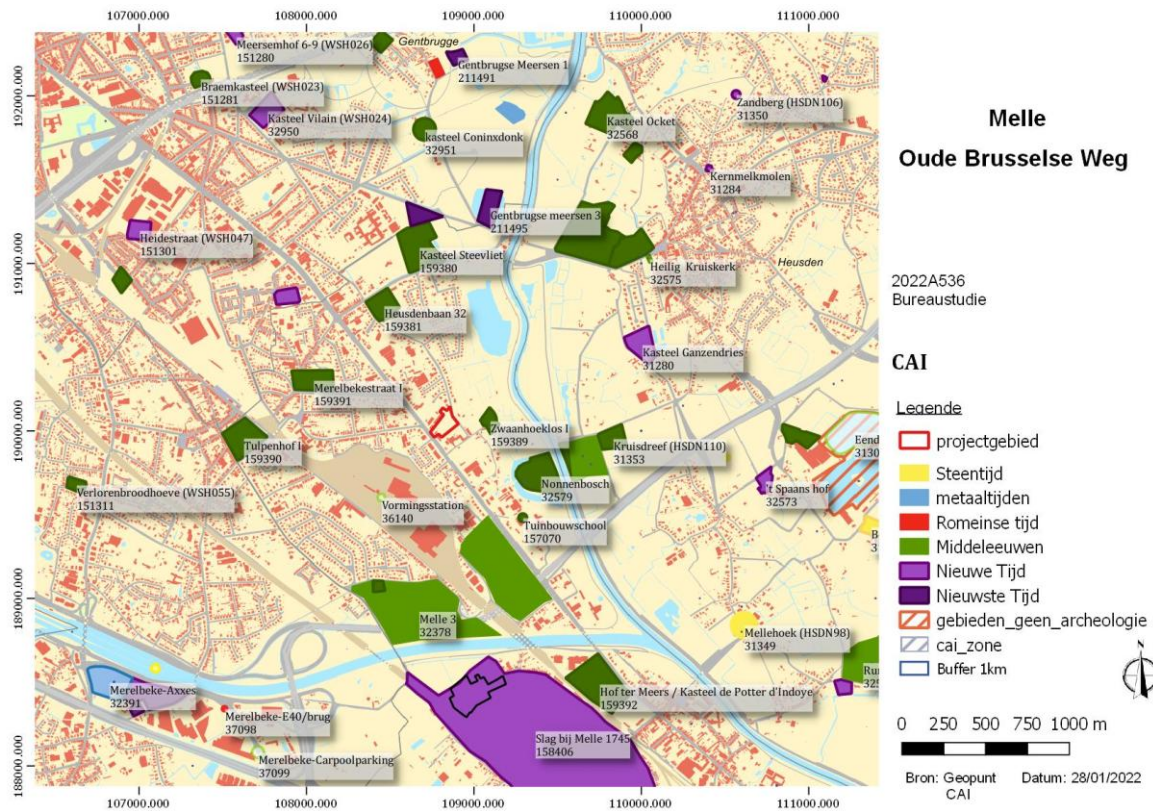
Cai 32065	Toevalsvondst; NK: 150 meter Late middeleeuwen: waterleiding – abdij
Cai 157070	Toevalsvondst (1948); NK: 250 meter Late middeleeuwen: grafsteen van een grafmonument van een ridder uit de 13de eeuw. Bron: Archief IAP/NDO (krantenknipsels 1948)

Luchtfotografie

Cai 36140	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: was een cirkel met ongeveer 400m diameter Bron: <i>De Meulemeester J. 1984, Circulaire vormen in Oost-Vlaanderen, Archaeologia Belgica 259, Brussel.</i>
-----------	---

Onbepaald

Cai 31349	Onbepaald; NK: 250 meter Steentijd: lithisch materiaal – natuursteen Romeinse tijd: aardewerk Bron: <i>Fockedey L., 1991, Archeologisch onderzoek in de gemeente Heusden: prospectieanalyse-synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent.</i>
Cai 31350	Onbepaald; NK: 15 meter 16de eeuw: muntschat
Cai 32378	Onbepaald; NK: 150 meter



Figuur 28 Archeologische waarnemingen op GRB-basiskaart. (Bron: Onroerend Erfgoed en geopunt)

4.6.2. NOTA'S

- Melle Rootputte⁸: Net ten zuiden van ons plangebied werd naar aanleiding van geplande stedenbouwkundige handelingen een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Op het onderzoeksterrein werd een zandbodem aangetroffen die grotendeels verstoord is door de aanwezigheid van een recente villa (noordwesten van het terrein), het gebruik als serre (centraal in het terrein) of door andere vergravingen (oa. verwijderen van bomen). Er werden twee sporen aangetroffen. Een greppel kan op basis van vulling en vondsten wellicht in de late ijzertijd- (vroeg) Romeinse periode gedateerd worden. Parallelle karrensporen, die samen een wegtracé vormden, oversnijden deze greppel en stammen

⁸ [Vooronderzoek Melle Melle Rootputte | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

dus uit een latere periode. Het wegtracé is zeer ondiep bewaard waardoor een verdere interpretatie omtrent ouderdom of gebruiksduur onmogelijk is. Gezien de grote mate van verstoring en de weinige aangetroffen sporen was een verder archeologisch onderzoek niet nuttig.



Figuur 29 Wegtracé aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek net ten zuiden van ons plangebied. (Monument Vandekerckhove nv)

- Melle Rootputte⁹: net ten westen van ons plangebied, aan de overzijde van de Brusselsesteenweg, werd een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd naar aanleiding van stedenbouwkundige handelingen. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden enkele kuilen en greppels aangetroffen uit de volle tot late middeleeuwen. Verder werden hoofdzakelijk recente verstoringen gevonden. Er zijn geen sporen geregistreerd die op overtuigende wijze op de aanwezigheid van een archeologische site wijzen die verder onderzoek vereisen.

⁹ [Vooronderzoek Melle Rootputte | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

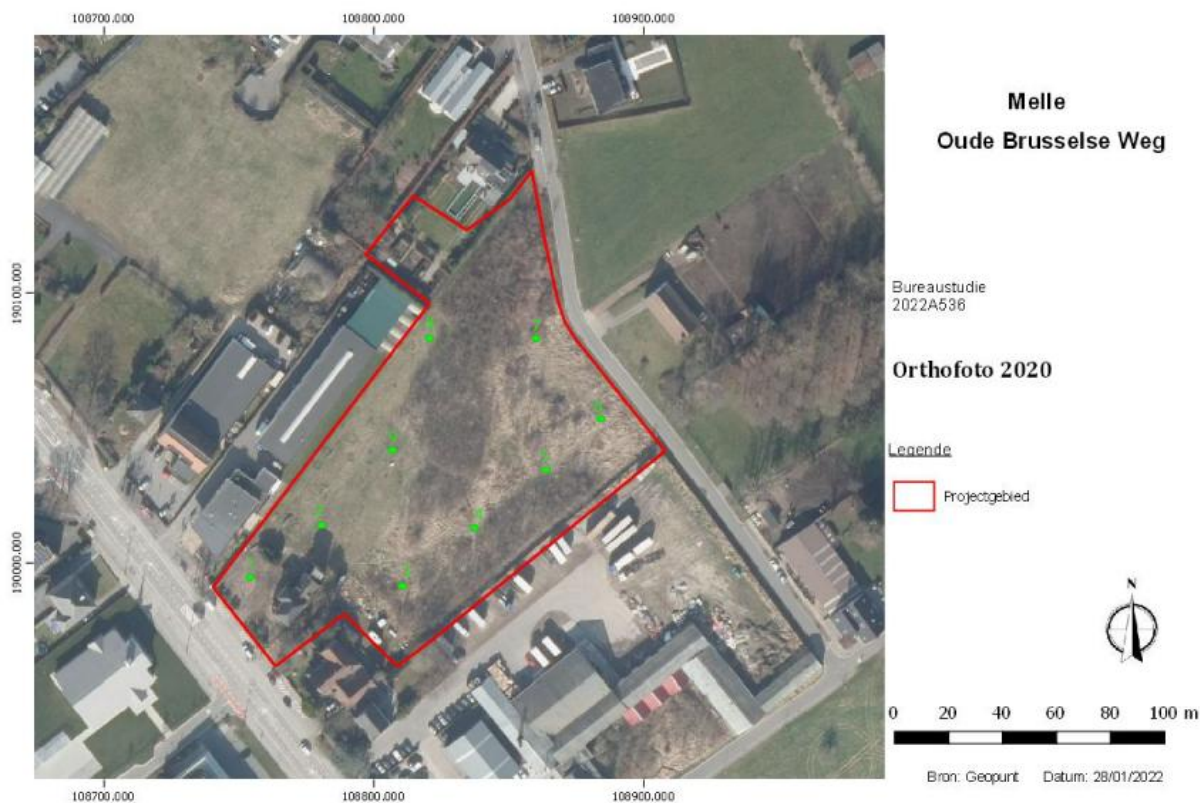
- Melle Oude Brusselse Weg 23¹⁰: naar aanleiding van stedenbouwkundige handelingen ten noordwesten van ons plangebied werd een landschappelijk booronderzoek en een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Het landschappelijk booronderzoek toonde aan dat de kans op steentijdartefactensites nihil was. In totaal werden 8 proefsleuven en 1 kijkvenster aangelegd. Bij het proefsleuvenonderzoek werd slechts één archeologisch spoor aangetroffen, zijnde een greppel, waarvan de datering door gebrek aan dateerbaar materiaal, niet vastgesteld kon worden. De overdadige aanwezigheid van recente verstoringen en de bodemopbouw toonde duidelijk dat het projectgebied in grote mate verstoord was. Het is onmogelijk te bepalen of er nooit archeologische sporen geweest zijn, of dat deze simpelweg vergraven zijn door het intensieve gebruik van het terrein. Wat echter wel duidelijk is, is dat er zich binnen het projectgebied geen archeologische entiteiten (zij het sporen of vondsten) bevinden die een kenniswinst zouden kunnen betekenen met betrekking tot het archeologisch patrimonium.
- Melle Brusselsesteenweg 505¹¹: Ten noordwesten van het projectgebied werd een archeologienota opgemaakt naar aanleiding van de bouw van KMO-units. In het verleden werden geotechnische boringen gezet ter hoogte van het terrein. De sonderingen die in het kader van dit onderzoek werden uitgevoerd gaven aan dat de grondwatertafel zich reeds op een diepte van 40cm onder het maaiveld bevond. Het is ongetwijfeld om die reden dat het volledige terrein in het verleden werd opgehoogd. De bovenlaag bestond immers uit een aanvullingslaag en/of geroerde zone met voorkomen van zowel weerstandbiedende steenpuinhoudende zones als zeer zwak gestructureerde zones. De dikte van het ophogingspakket bleek tussen 1,1 en 2m te liggen. Om die reden werd geen verder onderzoek geadviseerd ter hoogte van het terrein.

4.7. VERSTORINGSHISTORIEK/CONTROLEBORINGEN

Gezien de activiteit die te zien is op de orthofoto's werd beslist om ter plaatse enkele controleboringen te plaatsen om de impact van de afbraak/bouw van de serres op de bodemopbouw te controleren. Op donderdag 03/02/2022 werden 9 controleboringen binnen het plangebied geplaatst (zie onderstaand kaartje met nummering).

¹⁰ [Vooronderzoek Melle Oude Brusselse Weg 23 | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

¹¹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/2819>



Figuur 30 Orthofoto 2020 met lokalisering van de controleboringen.

Boring 1:

- H1 (0-30cm): humeuze toplaag, enkele inclusies puin
- H2 (30-50cm): overgangshorizont, bruin zand
- H3 (50-70cm): moedermateriaal, zand

Boring 2:

- H1 (0-50cm): toplaag, gemengd, puinig
- H2 (50-80cm): menglaag
- H3 (80-88cm): bruinige overgangshorizont
- H4 (88cm-96cm): moedermateriaal, vochtig zand

Boring 3:

- H1 (0-90cm): gemengd, puinig
- H2 (90-100cm): moedermateriaal, bruinbeige vochtig/nat zand

Boring 4:

- H1 (0-90cm): gemengd, puinig

- H2 (95-110cm): moedermateriaal, bruinbeige vochtig/nat zand

Boring 5:

- H1 (0-90cm): gemengd, puinig
- H2 (90-100cm): moedermateriaal, bruinbeige vochtig/nat zand

Boring 6:

- H1 (0-120cm): puinig materiaal, verstoord, ondoordringbaar en nat op -120cm

Boring 7:

- H1 (0-140cm): menglagen puin en bouwzand, ondoordringbaar op -140cm

Boring 8:

- H1: (0-70cm): menglaag, puinig
- H2 (70-85cm): menglaag
- H3 (85-95): zand, moedermateriaal

Boring 9:

- H1: (0-50cm): menglaag, puinig
- H2 (50-65cm): menglaag
- H3 (65-80): zand, moedermateriaal



Figuur 31 Boring 1.



Figuur 32 Boring 2.



Figuur 33 Boring 3.



Figuur 34 Boring 4.



Figuur 35 Detail boring 4 met scherpe overgang naar het moedermateriaal.



Figuur 36 Boring 5.



Figuur 37 Zone boring 1.



Figuur 38 Boring 6.



Figuur 39 Boring 7.



Figuur 40 Boring 8.



Figuur 41 Boring 9.



Figuur 42 Zone boring 3.



Figuur 43 Zone boring 7.



Figuur 44 Zone boring 8.

Conclusie boringen: in vrijwel alle boringen werd een scherpe overgang naar het moedermateriaal aangetroffen. Op de westelijke zijde van het plangebied bevindt de C-horizont zich op 50cm. Enkel op boring 1 werd een min of meer goed bewaarde bodem aangetroffen. Hoe meer men naar het oosten van het terrein verplaatst hoe dieper het moedermateriaal zich bevindt (-65cm, -90cm). In het uiterste oosten werd de C-horizont zelfs niet bereikt. Het is duidelijk dat de afbraak/bouw van de serres een impact heeft gehad op de gaafheid van de bodemopbouw.

5. SYNTHESE

5.1. ARCHEOLOGISCH VERWACHTINGSPATROON

Rondom het plangebied werd al enkele malen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Sites bevinden zich voornamelijk ten noorden van ons plangebied.

Voor wat betreft de periode van de steentijden heeft het plangebied een matig hoog potentieel gezien de ligging op een verhevenheid ten westen van de alluviale zone van de Beneden-Schelde. De bodemkaart geeft een OB-grond, bebouwde gronden. De controleboringen toonden aan dat de bodemopbouw binnen het plangebied sterk afgetopt/geroerd is. Dit zorgt ervoor dat de kans op een goed bewaarde paleobodem voor het plangebied zeer laag is. Het archeologisch potentieel op bewaarde steentijdartecatsites is bijgevolg laag.

Voor wat betreft de periodes vanaf de eerste landbouwersgemeenschappen (vanaf het neolithicum) is het plangebied vrij gunstig gelegen. Op niveau van de C-horizont kunnen zogenaamde klassieke grondsporen bewaard zijn (paalsporen, grachten/greppels, kuilen, ...).

5.2. ONDERZOEKSVRAGEN

Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

Er zijn geen historische gegevens gekend over het plangebied, binnen het plangebied werd evenmin archeologisch onderzoek uitgevoerd. De Ferrariskaart toont een plangebied in gebruik als akkerland. Bebouwing verschijnt pas in de loop van de 20^{ste} eeuw binnen het plangebied. Ten zuiden van ons plangebied werd tijdens een proefsleuvenonderzoek mogelijks een romeins wegtracé gevonden. Dit wegtracé kan ook nog binnen ons plangebied verwacht worden.

Zijn er gegevens gekend dat de bodem (deels) verstoord is?

Controleboringen binnen het plangebied toonden aan dat de bodem werd afgetopt/geroerd tot op een zekere diepte zoals te zien is op de orthofoto van 2012. Binnen het plangebied staat eveneens een woning die voor een zekere mate van verstoring kan zorgen.

Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?

/

Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

De opdrachtgever plant een verkaveling met 29 loten. De geplande werken zullen een vrij grote impact hebben op het plangebied: graven fundering/onderkeldering, nutsleidingen, zwaar rollend verkeer, ...

Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

Verder onderzoek wordt noodzakelijk geacht, dit wordt toegelicht in het Programma van Maatregelen.

6. BESLUIT

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt circa 14533m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen. Het projectgebied bevindt zich niet in een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten. Het valt noch in een beschermde archeologische site, noch in een vastgestelde archeologische zone.

De opdrachtgever wenst het plangebied te verkavelen. In eerste instantie worden enkele gebouwen gesloopt. In totaal worden 29 loten verkaveld.

Het plangebied ligt aan de oostelijke zijde van een verhevenheid (dekzandlandschap) die zich ten (noord)westen en ten zuiden situeert. De alluviale vlakte van de Beneden-Schelde situeert zich net ten oosten van ons plangebied.

Voor wat betreft de periode van de steentijden heeft het plangebied een matig hoog potentieel gezien de ligging op een verhevenheid ten westen van de alluviale zone van de Beneden-Schelde. De bodemkaart geeft een OB-grond, bebouwde gronden. De controleboringen toonden aan dat de bodemopbouw binnen het plangebied sterk afgetopt/geroerd is. Dit zorgt ervoor dat de kans op een goed bewaarde paleobodem voor het plangebied zeer laag is. Het archeologisch potentieel op bewaarde steentijdartecatsites is bijgevolg laag.

Voor wat betreft de periodes vanaf de eerste landbouwersgemeenschappen (vanaf het neolithicum) is het plangebied vrij gunstig gelegen. Op niveau van de C-horizont kunnen zogenaamde klassieke grondsporen bewaard zijn (paalsporen, grachten/greppels, kuilen, ...).

7. BIBLIOGRAFIE

- <https://www.geopunt.be/kaart>
 - <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
 - <https://cai.onroerenderfgoed.be/>
 - <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>
-
- Bourgeois J. e.a. 1999, Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormige structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen. III. Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks, nr.7.
 - Charles L., Laleman M.-C., Lievois D. & Steurbaut P. 2008, Van walsites en speelhoven. Het vrije van Gent bij Jacques Horenbault (1619), Gent.
 - De Clercq R., 1996: De inwoners van Zevergem in de commerciële repertoria van de 19de eeuw, Heemkring Scheldeveld, Jaarboek 25, pp, 195-218.
 - Tielemans P., 1986, Archeologisch onderzoek in de gemeente Zevergem: prospectie- analyse - synthese, onuitgegeven licentiaatsverhandeling, Gent.
 - Van Twembeke J., 1993: Zevergem, Een blik op zijn geschiedenis aan de hand van enkele plaatsnamen, Heemkring Scheldeveld, Jaarboek 22, p 103-191.
 - Van Ranst E. & SYS C. 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1x20 000)*, onuitgegeven rapport.

8. FIGURENLIJST

Figuur 1 Beslissingsboom m.b.t. het verkavelen van gronden Onroerend Erfgoed. (bron: Onroerend Erfgoed)	4
Figuur 2 Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (bron: geopunt, NGI)	7
Figuur 3 Detail van de topografische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt, NGI).....	7
Figuur 4 GRB-basiskaart met aanduiding van het plangebied en betrokken perceelnummers. (Bron: geopunt)	8
Figuur 5 Recente orthofoto met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt)	9
Figuur 6 Grondplan bestaande toestand. (bron: opdrachtgever).....	10
Figuur 7 Zicht op het plangebied gezien van de Oude Brusselse Weg.....	11

Figuur 8 Zicht op de woning nr. 129.....	11
Figuur 9 Achterzijde woning.....	12
Figuur 10 Uitsnede uit het verkavelingsplan. (Bron: initiatiefnemer).....	13
Figuur 11 Digitaal Hoogtemodel met aanduiding van het projectgebied. (Bron: Informatie Vlaanderen).....	15
Figuur 12 Detail van het digitaal hoogtemodel met hoogteprofielen. (Bron: Informatie Vlaanderen).....	15
Figuur 13 Hoogteprofiel op basis van het digitaal hoogtemodel. (Bron: geopunt).....	16
Figuur 14 Potentiële bodemerosiekaart met aanduiding van het projectgebied. (Bron: geopunt, DOV).....	16
Figuur 15 Tertiair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt).....	17
Figuur 16 Quartair geologische kaart met aanduiding van het plangebied. (Bron: geopunt).....	18
Figuur 17 Bodemkaart met projectie van het plangebied. (Bron: geopunt).....	19
Figuur 18 Frickx-kaart (1744) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt).....	23
Figuur 19 Villaret-kaart (1745-1748) met projectie van het plangebied. (bron: geopunt).....	23
Figuur 20 Ferrariskaart (1777) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt).....	24
Figuur 21 Ferrariskaart, detail (1777) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt).24	
Figuur 22 Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt).....	25
Figuur 23 Kaart Vandermaelen (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt).....	25
Figuur 24 Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied. (bron: geopunt).....	26
Figuur 25 Orthofoto uit 1971. (bron: geopunt).....	26
Figuur 26 Orthofoto uit 1990. (bron: geopunt).....	27
Figuur 27 Orthofoto uit 2012. (bron: geopunt).....	27
Figuur 28 Archeologische waarnemingen op GRB-basiskaart. (Bron: Onroerend Erfgoed en geopunt).....	33
Figuur 29 Wegtracé aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek net ten zuiden van ons plangebied. (Monument Vandekerckhove nv).....	34
Figuur 30 Orthofoto 2020 met lokalisering van de controleboringen.	36
Figuur 31 Boring 1.....	37
Figuur 32 Boring 2.....	38
Figuur 33 Boring 3.....	38
Figuur 34 Boring 4.....	39
Figuur 35 Detail boring 4 met scherpe overgang naar het moedermateriaal.	39
Figuur 36 Boring 5.....	40

Figuur 37 Zone boring 1.....	40
Figuur 38 Boring 6.....	41
Figuur 39 Boring 7.....	41
Figuur 40 Boring 8.....	42
Figuur 41 Boring 9.....	42
Figuur 42 Zone boring 3.....	43
Figuur 43 Zone boring 7.....	43
Figuur 44 Zone boring 8.....	44